

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 26510 -74000 ΦΑΞ: 26510 -79286

Διαβάζεται από 2.000 οικογένειες Ζαγορίσιων στην Ελλάδα και σ' όλον τον κόσμο

ΕΤΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 395

ΜΑΪΟΣ

2011

ΚΩΔΙΚΟΣ 2571

ΣΤΗ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΜΑΝΑ

Κάθε χρόνο μέσα στο πρώτο δεκάημερο του μηνός Μαΐου μια Κυριακή είναι αφιερωμένη στη γιορτή της Μάνας. Είναι μια ελάχιστη προσφορά ανταπόδοσης τιμής και ευγνωμοσύνης προς τη μάνα. Στη μάνα, που έφυγε, στη μάνα που έμεινε δίπλα μας σαν ίσκιος, στη μάνα που κοιμάται στα όνειρά μας. Την ημέρα αυτή στη σκέψη όλων μας ολοζώντανα προβάλλει η εικόνα της μάνας.

Η μορφή της λειτουργική και γαλήνια μας συντροφεύει από τον ερχομό μας στη ζωή και ο χτύπος της καρδιάς της θα χτυπάει ασταμάτητα για μας ως τη στερνή της ώρα.

Μάνα! Ένα παγκόσμιο σύμβολο ενότητας των ανθρώπων. Η μάνα του καθενός μας, που στο άκουσμα της γλυκύτατης αυτής λέξης και οι λόγχεις λυγίζουν και τα τείχη του μίσους γκρεμίζονται. Και είναι μια ευκαιρία στη γιορτή της ν' αποθέσουμε λίγα λουλούδια στη μνήμη

της Ζαγορίσιας μάνας των περασμένων χρόνων. Της μάνας μας που είναι μακριά μας, δε ζει πια. Στη θύμησή μας έρχονται από τα πρώτα ακόμα χρόνια της ζωής

μας στιγμές και γεγονότα που καταξιώνουν την προσωπικότητά της. Τις διέκρινε μια ανωτερότητα, ευγενική συμπεριφορά, στοργή και ανιδιοτέλεια, απέραντη αγάπη. Πάντα με το χαμόγελο κι' όποια δήποτε παρεκτροπή των παιδιών τους αντιμετώπιζαν με ψυχραιμία, σο-

βαρότητα, παιδαγωγικό τακτ χωρίς παραφορές αλλά με την πειθώ και καλό τρόπο, που αφοπλίζουν και τον πιο δύστροπο χαρακτήρα. Μια νουθεσία, μια καλή

για όλη την οικογένεια. Στάθηκαν άξιες της υψηλής αποστολής τους!

Το Ζαγόρι γενικότερα οφείλει την πολιτιστική του ανάπτυξη σ' αυτές τις άξιες μορφές. Απλές, ταπεινές, με τεράστια προσφορά στην κοινωνία έγιναν ολοκαύτωμα στο βωμό του χρέους με συναίσθημα απόλυτης ευθύνης. Δεν είναι η στιγμή ν' αναφερθούμε στη νοικοκυροσύνη τους· μια άλλη φορά θα παρουσιάσουμε μοναδικά δείγματα γι' αυτό.

Μάνα μου σε βλέπω εκεί στο λιόγερμα μιας καλοκαιριάτικης μέρας, καθισμένη στο μέσο της πέτρινης σκάλας του σπιτιού μας ανάμεσα στις γλάστρες με τις ντάλιες και τις άλυκες μολόχες, που η δικιά σου φροντίδα, παρά τα περασμένα γηρατειά, τα είχε αναθρέψει.

«Μάνα ευλογημένη μορφή γλυκειά κι' αγία. Εσύ η δημιουργία και της ζωής πηγή».

Σάββας Θεοδώρου

κουβέντα είχαν τέτοια απήχηση και μας συνέτιζαν. Η σωματική τιμωρία ανύπαρκτη. Το βλέμμα τους, ο λόγος τους και η συμπεριφορά τους ήταν όλο καλοσύνη και αρχοντιά.

Προικισμένες από τη φύση με άφταστα προτερήματα, υπομονή, καρτερικότητα, αγάπη

ΑΩΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ: Πηγή ζωής και πλούτου

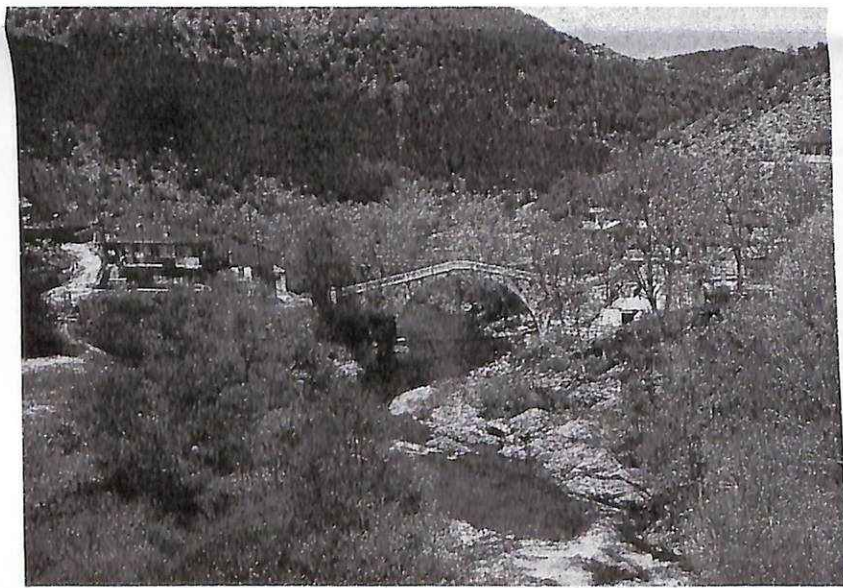
Με αφορμή το καίριας σημασίας **ένθετο αφιέρωμα** της «Καθημερινής» στις 7-4-2011 για τον **Αώο ποταμό** και την ευρύτερη περιοχή από Μέτσοβο μέχρι την Κόνιτσα (συντάκτες οι Σεραϊν Αλεξάκη και Θωδωρής Αθανασιάδης), θέτω ξανά υπόψη σας το σχετικό δημοσίευσμά μου στον «Πρωινό Λόγο» του 2004 με τον τίτλο «**Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ – Όραμα και πράξη**», που έχει σχέση με το όλο θέμα.

... Η μυστική βοή τους έρχεται των πλησιάζοντων γεγονότων, και την προσέχουν ευλαθείς. Ενώ, εις την οδόν έξω, ουδέν ακούουν οι λαοί

(Σοφοί δε προσιώντων – Κ. Π. Καβάφης)

Συμπατριώτες κύριοι Υπουργοί κύριοι Περι/ρχες και κύριοι Νομάρχες

Α. Συνέχεια των συναντήσεων της Καστοριάς και της Σαμαρίνας, ενόψει των αμέσως προσεχών συναντήσεων στην Κόνιτσα και στον Τριπόταμο Τρικάλων και προς υποβοήθηση στην υλοποίηση του όλου οράματός σας και του οράματός μας για την **ενιαία ανάπτυξη του χώρου της Πίνδου**, του Ορεινού δηλ. Όγκου της Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας – Δ. Θεσσαλίας σας θέτω υπόψη όλες τις μέχρι

Άποψη της Βοβούσας

τώρα θέσεις και απόψεις μου, καθώς και τις κυριότερες επί χρόνια τώρα σχετικές προτάσεις – μελέτες της Κοινότητας Βοβούσας, που είχα την τιμή να είμαι Πρόεδρος της (1995-1998), αναφορικά με το όλο θέμα, αρμοδίως καταθειμένες ή δημοσιευμένες στον Τύπο.

Ενδεικτικά σας επισυνάπτω:

1. Το από 24 και 25 Σ/μβρίου 1999 δημοσίευσμά μας στην τοπική Εφημερίδα ΠΡΩΙΝΟ ΝΕΑ με τον τίτλο: «**Βουτιά στο χώρο και το χρόνο – Προτάσεις για την ήπια τουριστική ανάπτυξη του όγκου της Πίνδου**», το οποίο ως κείμενο

Κόνιτσα».

4. Το από 19 Οκτωβρίου 1999 δημοσίευσμά μας στον ΠΡΩΙΝΟ ΛΟΓΟ με τίτλο: «**Η μελέτη του Ε.Ο.Τ. για την ήπια τουριστική ανάπτυξη του Ορεινού Όγκου της Πίνδου- Προσδοκίες και προβληματισμοί**» την οποία με συστημένο γράμμα είχαμε κοινοποιήσει σε όλους της καθ' ύλην αρμοδίους φορείς και τα Υπουργεία.

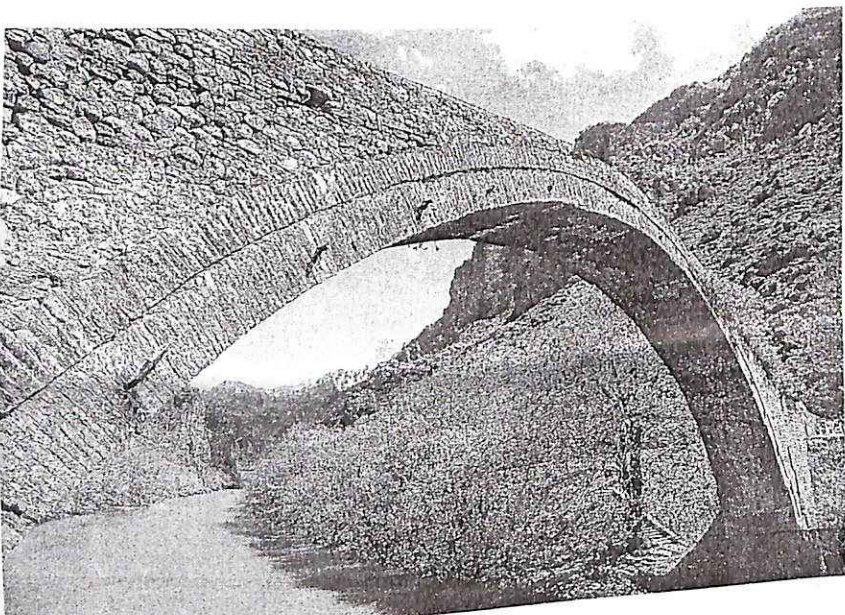
5. Το από 27 Σ/μβρίου 2000 δημοσίευσμά μας πάλι στον ΠΡΩΙΝΟ ΛΟΓΟ, που ήταν ανοιχτή επιστολή προς τους αρμόδιους Υπουργούς

Εσωτερικών, Γεωργίας ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., στους Βουλευτές του Νομού, και τους Νομάρχες της ευρύτερης περιοχής. Τίτλο: «**Για την αντιπυρική προστασία των δασών μας**» και με αφορμή τις δύο τότε καταστροφικές πυρκαγιές στο Παγγώνι και στο Δίστρατο-Μπαιζάνι Περιβολίου Γρεβενών.

Σχετικό και το παλιότερο δημοσίευμα-επιστολή στην εφημερίδα ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ (Σ/βριος 1993) με αφορμή τη μεγάλη τότε πυρκαγιά στη Βάλια Κάλντα και με

Του ΚΩΣΤΑ Ι. ΔΗΜΟΥ
Γεωπόνου-φιλολόγου
Πτυχιούχου Αρχαιολόγου
Πρώην Προέδρου Βοβούσας

εμπειρίες από τη συμμετοχή μας

στην προσπάθεια κατάσβεσής της, όλων εκείνων των ημερών.

6. Το από 23-9-04 πρόσφατο δημοσίευσμά μας στην εφημερίδα ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ με τον τίτλο «**Αισθητική παρέμβαση στη Βοβούσα και την ευρύτερη περιοχή της Πίνδου**» με αφορμή το πραγματοποιηθέν πρόσφατο Επισημονικό Συνέδριο στο Μέτσοβο από 23 μέχρι 26 Σ/βρίου. ήταν περιληπτική εισήγησή μας, εγκριθείσα προ 4ετίας από το Ε.Μ. Πολυτεχνείο.

Β. Σχετικά με το παραπάνω, επίσημο είναι:

1. Η ολοκληρωμένη μελέτη μας για την «**Προστασία των κοινοτικών δασών Βοβούσας και της ευρύτερης περιοχής από τις πυρκαγιές**», στα πλαίσια του Καν. 2158/92 της τότε Ε.Ο.Κ. (Οκτώβριος 1996). Υποβλήθηκε από την κοινότητα Βοβούσας – μέσω του Υπ. Γεωργίας – προς την Ευρωπαϊκή Ένωση επί τρία συνεχή έτη (1996-1997-1998) για έγκριση. Εις μάτην όμως. Η κοινότητά μας δεν είχε τις

προσβάσεις της.

2. Η προμελέτη μας, ως αμισθί Τεχνικός Σύμβουλος της Κοινότητας, για τη «**Δημιουργία Αθλητικού Κέντρου πολλαπλών δραστηριοτήτων στη θέση «Κρανιές»**» παροχθίως του Αώου ποταμού, μεταξύ Περιβολίου Γρεβενών, Λάιστας, και Βοβούσας με ποικίλες ψυχαγωγικές, πολιτιστικές, τουριστικές κι αθλητικές δραστηριότητες (Φλεβάρης 1999).

Ήταν ένα μόνο κομμάτι των προτάσεων στα πλαίσια του ΣΠΑ 2000-2006 και των Τεχνικών Δελτίων που την ίδια εποχή είχαμε συντάξει για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Βοβούσας και της ευρύτερης περιοχής. Τα πάντα στο αρχείο της Περιφέρειας Ηπείρου της Νομαρχίας Ιωαννίνων και της

κοινότητάς μου.

3. Το από τον Αύγουστο του 1996 αίτημα της Κοινότητάς μου προς το ΥΠΕΘΟ για «**Αισθητική παρέμβαση στη Βοβούσα**». Έργο που την ίδια χρονιά εντάχθηκε στο INTEREG II με ύψος χρηματοδότησης 70 εκατ. δραχμές για πολλές εγκαταστάσεις:

Καγιάκ, ξύλινα μικροφράγματα από κορμούς πεύκης κατά μήκος του ποταμού με τις επιμέρους μικρολιποτάμους – ερασιτεχνικό κ.λπ. κολύμβηση, κωπηλασία ο συγχωρο-Μηχανικός-Αρχιτέκτων ο συγχωρο-ριανός μας Βασίλειος Χρ. Μάρκου. Θετούμε υπόψη τη μακέτα της υπό κατασκευή κοινοτικής πλατείας – την προσφέραμε ως αναμνηστικό δώρο τότε στο σημερινό πρωθυπουργικό ζεύγος – και τη γενική άποψη της εγκεκριμένης στον ίδιο παρόχθιο χώρο εγκατάστασης καγιάκ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το μόλις προσφάτως εγκριθέν πρόγραμμα στα πλαίσια του INTERREG III με τον τίτλο

Γυρισμός στον πονεμένο τόπο

Τον τόπο που λαχτάριζες
ως που να τον περάσεις,
τώρα να τον ξεχάσεις
διαβάτη αποσπερνέ

Μιαν αυγινή τον κούρσεψαν
ανδρωτοι λοτόμοι
και εκεί είναι τώρα δρόμοι
διαβάτη αποσπερνέ...

Με τους πονεμένους αυτούς στίχους του Μαλακάση ξεκινούσα από τα παλιά ακόμα χρόνια να πάω να περάσω τις γιορτές στο χωριό μου, να περάσω τη Σαρακοστή, τη Μεγάλη Βδομάδα και τις μέρες του Πάσχα, το πανηγύρι μας.

Έτσι ξεκίνησα και φέτος.

Και ακόμη μια φορά μου μάτωσε η καρδιά μου.

Γύρισα τα σοκάκια, γύρισα τα καλντερίμια, πήγα στο Μεσοχώρι, πήγα στην εκκλησία μας, έβγαξα να βρω ανθρώπους, να πω μια καλημέρα, ένα καλώς σας βρήκα. Παντού ερήμωση, ψυχή.

Στο κάτω μέρος ένα μοναδικό αρχοντικό ερειπωμένο, στο πάνω ένα σχολείο σε άθλια κατάσταση από χρόνια κλεισμένο, στην άλλη άκρη η εκκλησία λεηλατημένη.

Τι να δεις και να σου ανοίξει την καρδιά; Παντού αδιαφορία, από όλους μας, λαό και πολιτεία. Από την αδελφότητα, το Τοπικό Συμβούλιο, από τον Νέο Δήμο, από την Περιφέρεια. Κανείς δεν νοιάζε-

ται να γίνουν έστω οι τοίχοι στο αρχοντικό Πλακίδα, να μην καταρρεύσει, να μπει σε κάποιο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καμμένη Πλακίδα που έδωσες όλο το έχει σου για το καλό του χωριού μας, της Ηπείρου της Ελλάδας.

Κανένας δεν ντρέπεται να μπει στο Νέο Σχολείο, που είναι σε άθλια κατάσταση. Να δει τα σάπια παράθυρα, τα σπασμένα τζάμια, τη στέγη να τρέχει.

Καμμένη Λαζαρίδη που φρόντισες να γίνει και έδωσες εκεί την ψυχή σου χρόνια και χρόνια και έμεινες στο Μεσοχώρι, μην προκα-

Μια από τις κλεμμένες εικόνες της εκκλησίας μας

ΑΩΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ

«Ανάδειξη της πολιτιστικής διαδρομής Βοβούσας- Κόσινα Αλβανίας διά μέσου του Αώου» και με ύψος πίστωσης 797 χιλ. ευρώ, αποτελεί συνέχεια του ως άνω προγράμματος INTERREG II.

4. Το από 14-5-99 έγγραφό μου, με πολλούς άλλους αποδέκτες, προς την κοινότητα Βοβούσας με παρατηρήσεις και προτάσεις αναφορικά με το υπό ίδρυση «**Εθνικό Πάρκο Β. Πίνδου**» καθώς και το από 2-10-03 δημοσίευσμά μας προς τον ΠΡΩΙΝΟ ΛΟΓΟ, πάλι για το ίδιο θέμα.

Γ. Και όλα τα παραπάνω, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Περι/ρχες και κύριοι Νομάρχες, με το μακρινό όραμα για μια ενιαία αξιοποίηση και ανάπτυξη ολοκληρώου της ορεινής περιοχής της Πίνδου από Μέτσοβο - Μηλιά - Κρανιά και Περιβόλι, Μικρολίβαδο Γρεβενών - Εθνικό Δρυμό Βάλια Κάλντα - Βοβούσα - Φλαμπουράρι - Αναοτλικό Ζαγόρι - Λάιστα - Βρυσόχωρι - Βασιλίτσα - Δίστρατο - χωριά Λάκκας Αώου - μέχρι και την Κόνιτσα. Μέχρι τη Φούρκα και την Αετομηλίτσα.

Επίπεδο αναφοράς και κέντρο των δραστηριοτήτων ο **Αώος ποταμός**, πηγή ζωής και πλούτου. Ύστερα από την εφαρμογή ενός **Ενιαίου Σχεδίου δράσης**, όπου θ' αξιοποιηθούν όλα τα αντίστοιχα προγράμματα. Θα ληφθούν υπόψη όλες οι παραμέτρους και οι συνθήκες των επιμέρους περιοχών. Και όλες οι μέχρι τότε συνταχθείσες μελέτες που ορισμένες είναι πολύ καλές και αδιάκως χάνονται στ' αλήθεια, εις τα ράφια των Υπηρεσιών και των Υπουργείων.

Παραδείγματος χάριν, οι δύο από το 1996 θαυμάσιες μελέτες του ΕΘΙΑΓΕ για τους δύο Εθνικούς Δρυμούς Βάλια Κάλντα και Βίκου-Αώου. Μελετητές: οι δασολόγοι Δημήτριος Τρακόλης και Κώστας

Κασιούμης, αντίστοιχα.

Επίσης η μελέτη του ΕΟΤ, παρά τις όποιες αδυναμίες και τα μειονεκτήματά της.

Δ. Όραμα και απώτερος σκοπός: Η δημιουργία ενός ευρύτερου χώρου, όμοιο με αυτό του **ABRUZO της Ιταλίας**. Να σπάσουν οι γεωγραφικοί και φυσικοί φράγμοι. Οι χρόνιες προκαταλήψεις. Για μια ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη, προβολή και διαφύλαξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Και να βγει αυτός εδώ ο τόπος από την αφάνεια και την απομόνωσή του. Απόψεις διάχυτες σε όλα τα δημοσιεύματά μας και τις μέχρι τώρα προτάσεις μας. Τις οποίες προ εξαιτίας ως Πρόεδρος της Κοινότητας, τις είχαμε διατυπώσει και στον επικεφαλής τότε της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και **σημερινό Πρωθυπουργό** κατά την επίσκεψή του και την παραμονή του στη Βοβούσα.

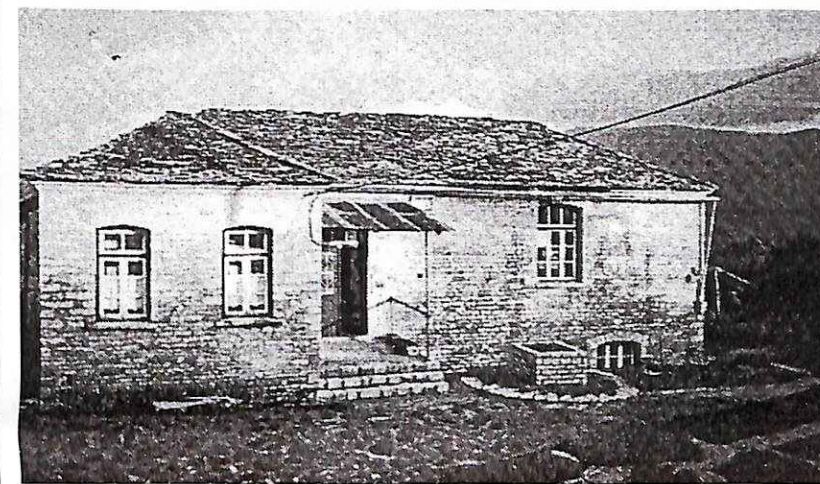
Ε. Αντι Επιδόγους:

Προχωρείστε, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Περιφερειάρχες και κύριοι Νομάρχες. Χρήματα και προγράμματα υπάρχουν. Προϋποθέσεις υπάρχουν. Φωτεινά μυαλά και δημιουργικοί τοπικοί άρχοντες επίσης υπάρχουν. Η βούλησή σας και η γενικότερη διάθεση είναι δεδομένη. Οι συγκυρίες, ευτυχώς, Αξιοποιείστε τα.

Η μυστική βοή μας έρχεται των πλησιάζοντων γεγονότων και ευλαβικά αφουγκραστείτε την. Για την προκοπή και την ανάπτυξη αυτής εδώ της πίσω από τα θουνά και μέσα στα θουνά ξεχασμένης μα πανέμορφης περιοχής μας, κομμάτι απόφιο του Ελληνισμού και του Εθνικού Κορμού.

Όραμα, φαντασία και τόλη χρειάζεσαι.

ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΔΗΜΟΥ
Γεωπόνος-Φιλολόγος
Πτυχιούχος Αρχαιολόγος
Πρώην Πρόεδρος Βοβούσας

Το ερειπωμένο σχολείο

νοντας να πεις... Ήταν όλοι τους μαθητές μου...

Και τέλος θέλησα να μπω στην εκκλησία μας, την δική μας εκκλησία, που ομορφότερη δεν υπάρχει στην πλάση, όπως λέει και ο ποιητής και δεν μπήκα μέσα γιατί φοβήθηκα ότι θα μείνω στην πόρτα, όπως έμεινε και ο καμμένος ο Λαζαρίδης στο Μεσοχώρι.

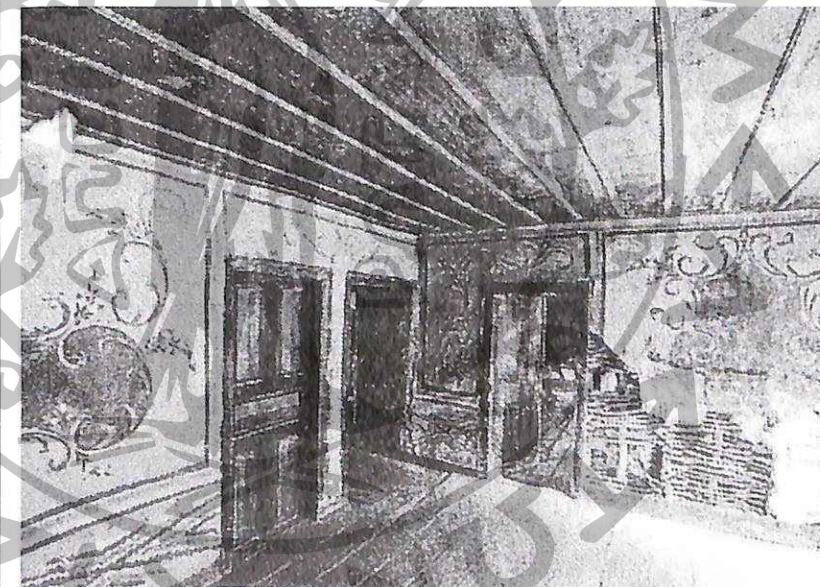
Δεν θα άντεχα την συγκίνηση, να δω, εκεί που ήταν οι μοναδικές

εικόνες, να είναι μόνο τρύπες και τα μοναδικά κειμήλια, οι σταυροί τα ευαγγέλια να μην υπάρχουν.

Μια αυγινή τα κούρσεψαν ανδρωτοι λοτόμοι... όπως είπα στην αρχή.

Και τέλος μου μάτωσε η καρδιά, βλέποντας την αδιαφορία όλων μας και την δική μου φυσικά, για την κατάσταση αυτή. Και είπα από μέσα μου: Υπάρχει άραγε ελπίδα;

Γιάννης Βακάμης
Κουκουλιώτης

Το ερειπωμένο αρχοντικό

Όπως όλη η ζωή στο χωριό μας παρουσίαζε ενδιαφέρον από κάθε πλευρά, το ίδιο και το παιγνίδι, γιατί το παιγνίδι είναι μια εκδήλωση κοινωνική, και συγχρόνως πολιτιστική και δείχνει το επίπεδο πολιτισμού του τόπου και τις κοινωνικές δομές και έχει σχέση με τις ασχολίες των κατοίκων, την λαογραφία του κ.λ.π.

Εδώ βέβαια δεν θα αναφερθώ στο παιγνίδι από παιδαγωγικής και διδακτικής πλευράς, αυτό ενδιαφέρει τους παιδαγωγούς, ούτε θα καθίσω να κάνω κοινωνιολογική ανάλυση του παιγνιδιού, δεν θα γράψω λαογραφία αναφέροντας αναλυτικά ότι έχει γραφεί για το παιγνίδι, εδώ θα μιλήσω για το παιγνίδι στο χωριό μου σαν εκδήλωση της ζωής των παιδιών του χωριού μας, των χωριανών μου και κατ' επέκταση του Ζαγορίου.

Από όλες τις μαρτυρίες που έχουμε μέχρι τώρα, ιστορικές λαογραφικές κ.λ.π. φαίνεται ότι τα παιδιά παίζαν στο χωριό μας πολλά παιγνίδια από τα πολύ παλιά χρόνια.

Επειδή η κοινωνική υφή, των χωριανών μου, ήταν ένα μείγμα αστών γεωργών και κτηνοτρόφων αυτό έκανε τα παιδιά να παίζουν κάθε παιγνίδι.

Η κοινωνία μας ήταν πολυπολιτισμική και αποτέλεσε μείγμα πολιτισμών.

Έπειτα βοήθησε πολύ και το έδαφος του χωριού μας.

Τα παιδιά ζήσαν και μεγάλωσαν σε ένα τόπο πανέμορφο.

Το ίδιο το χωριό είναι πανέμορφο και ο χώρος του έτσι διαμορφωμένος ώστε να δίνουν την ευκαιρία να παίζουν τα παιδιά.

Στα μονοπάτια μας, στα καλτερίμα, τις ραχούλες, τα σιάδια τις ρεμματιές, τα ποτάμια, παίζαν κάθε παιγνίδι όλες τις εποχές.

Θα φανεί σε κάποιον απίστευτο αν του πούμε ότι ο Κώστας ο Λαζαρίδης στο βιβλίο του «Τα παιγνίδια που παίζαν τα παιδιά στο χωριό μου» αναφέρει για πάνω από σαράντα παιγνίδια.

Σήμερα τα παιδιά παίζουν μόνο μπάλα, και για την μπάλα δύσκολα βρίσκουν χώρο αφού πουθενά δεν υπάρχει ένας κατάλληλος χώρος γι' αυτά.

Έτσι όλη την ώρα τους παίζουν βλέποντας τηλεόραση.

Παρακολουθώντας τα δυστυχισμένα, βλακώδεις εκπομπές, ή παίζουν Πλέυ Στέσιον, κυνηγώντας δυό ανθρωπάκια στην οθόνη.

Τώρα το γιατί η νεολαία μας δεν έχει ακόμη αποβλακωθεί τελείως ένας Θεός το ξέρει.

Το παιγνίδι στα παλιά χρόνια

Τα παιδιά στο χωριό μας παίζαν όλο τον χρόνο και όλες τις εποχές.

Υπήρχαν παιγνίδια που τα παίζαμε από το Χειμώνα ως το Φθινόπωρο. Το Χειμώνα παίζαμε παιγνίδια μέσα στο σπίτι.

Κούνια

Παίζαμε με τα κάστανα, με τα καρύδια, κρυφτό στα πολλά δωμάτια που είχαν τα σπίτια, κυνηγητό, με το τόπι, τα πεντόβολα, και πολλά άλλα.

Μόλις ερχόταν η άνοιξη ξεφάντωναμε. Κλεισμένοι από το χειμώνα μέσα στο σπίτι δε χάναμε ευκαιρία.

Σαν δεν είχαμε μαθήματα πολλά, την περισσότερη μέρα παιγνίδι.

Παίρναμε τα κατόικια, τα ανταμώναμε όλοι μαζί, τα Πετρακέλια, τα Μπακαμάκια, του Πέτρου του Παπά τα παιδιά, τα Τολιδέλια.

Αρχηγός ήταν ο Μιχάλης ο Παπαβασιλείου ο πιο ζωηρός της παρέας.

Ερχόταν μαζί μας και ο Παύλος, αυτόν τον φουκαρά δεν τον άφηνε πολλές φορές η μάνα του η Γεωργία να έρθει μαζί μας και να παίξει, μήπως του χαλάσουμε την καλή συμπεριφορά, και ο φουκαράς μέχρι που τελείωσε το δημοτικό έπαιζε με τα φασόλια, τα έκανε κοπάδι κατοικιών χωρίς τα γκόρμπα και τα κανούτα, και τα βοσκούσε.

Το Καλοκαίρι και το Φθινόπωρο ήταν παράδεισος για μας μια που έκλειναν τα σχολεία.

Τώρα κανένας δεν μπορούσε να μας μαζέψει όλη μέρα.

Με ένα πουκάμισο μισοσκισμένο, με ένα παντελόνι χιλιομπαλμένο, γυρίζαμε όλη μέρα.

Το πρόβλημα των παπουτσιών

το είχε λύσει για μας ο καλός Θεός μας... Οι πατούσες μας είχαν γίνει πιο γερές σόλες και από του τσαγκάρη μας του Μπασιμάνθου, από την Ξυπολυσιά, δεν τις περνούσε ούτε η πιο σκληρή γλογιά «αγκάθι».

ακόμη, ευτυχώς, στον τόπο μας για να μας σώσουν... μαθαίνοντας την γλώσσα των...

Γυμναστική κάναμε κάθε μέρα σκαρφαλώνοντας στις ράχες και στα βουνά.

Μουσική και χορό μαθαίναμε στα πανηγύρια μας και στους γάμους.

Δεν την είχαμε ανάγκη. Διαβάζαμε τη φύση μας. Μετρούσαμε τα κατόικια μας, τα μήλα και τα κάστανα που κλέψαμε ή μας έκλεψαν στα παιγνίδια.

Ξέραμε το χωριό μας από άκρη σε άκρη, το μετρήσαμε όταν παίζαμε σε κάθε ράχη σε κάθε πλαγιά.

Ξέραμε όλα τα δέντρα και τα πουλιά τα μετρούσαμε κάθε μέρα.

Μετρούσαμε τα ζώα μας τα γίδια μας, τα κατόικια μας και τις κότες μας να μην τις χάσουμε.

Μετρούσαμε τα άστρα... που λέει και ο Λουντμήης.

Έπειτα είχαμε ένα δάσκαλο ξεφτέρη... σε όλα αυτά.

Μπορεί να μας μαθαίνανε λίγα γράμματα, αυτά που μαθαίναμε όμως ήταν σωστά.

Δεν θυμάμαι τίποτε περισσό-

Χιονάνθρωπος

τερο στη ζωή μου από τα παιγνίδια μου, μέσα στην Ξενοισιά, κι ως είχαμε και φτώχεια και κακουχίες.

Αχ και να γινόμασταν πάλι πιτσιρίκι και

στο χωριό να παίζουμε γκούσια και τσιλίκι

λέει κάποιος τραγουδιστής και να είχαμε δάσκαλο τον Λαζαρίδη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΚΑΜΗΣ

Αφιέρωμα στο δάσκαλό μου Δημοσθένη Παγούνη

Δασκαλοπαίδι, είχα την καλή τύχη, να έχω γιαγιά με γνώσεις του Σχολαρχείου και καλλιγράφο. Πριν ακόμα να πάω στο σχολείο, γνώριζα και έγραφα όλα τα γράμματα του αλφαβήτου και στ' αυτά μου ακόμα αντηχούν στίχοι από την Ιλιάδα και προτάσεις απ' την Κύρου Ανάβαση που μου έλεγε κρατώντας με στην αγκαλιά της.

Μονοθέσιο, όπως λεγόταν το Δημοτικό Σχολείο Αρίστης. Ένας δάσκαλος και 70-75 μαθη-

τές στις μέρες μας. Δάσκαλός μου ο μακαρίτης ο Δημοσθένης Παγούνης. Κορμωστασιά λεβέντικη, ευκίνητη και ευλύγιστη. Κάτω απ' τα γυαλιά έβγαине διαπεραστική ματιά που έμπαινε βαθιά, τρυπούσε το είναι μας και ξεδιάλυνε τις σκέψεις και τις προθέσεις μας. Χέρια μάλλον λίγο μακριά, και αχ, εκείνο το δεξί, και κείνο το δαχτυλίδι στο μεσαίο δάχτυλο, πόσα σημάδια έβλεπα στον καθρέφτη στο μάγουλό μου, όταν απανωτά έπεφταν τα χαστούκια και ο

ουρανός ερχόταν σφοντύλι, όχι για τα μαθήματα, αλλά για τις αβολιές και τις μαθητικές παρανομίες.

Ήταν αλήθεια πολύ αυστηρός. Αλλά, ας μην ξεχνάμε το πνεύμα εποχής, απ' τη μεριά και το μεγάλο αριθμό των μαθητών και ίσως δικαιολογούσε την τόση αυστηρότητα.

Αλλά, όσα σημάδια άφηναν εκείνα τα δάχτυλα στα παιδικά μάγουλα, άλλο τόσο μας μαγεύανε τα ίδια δάχτυλα, όταν πατούσαν ανάλαφρα τις χορδές του βιολιού και ανεβοκατέβαζαν με μεγάλη μαεστρία το δοξάρι πάνω σ' αυτές, ενώ απ' τα χείλη του απαλά και μελωδικά έβγαίναν τα λόγια του στίχου. Πολλά, πολλά τραγούδια και μάλιστα τα περισσότερα δημοτικά. Όσοι από τους μαθητές του γίναμε δάσκαλοι τα μεταλαμπαδέσαμε στους δικούς μας μαθητές. Αυτά τα τραγούδια μας έδεναν άρρηκτα με τις ρίζες μας για να μη χάσουμε την ιδιαιτερότητά μας και την ταυτότητά μας.

Δάχτυλα, αλήθεια, ευλύγιστα που έπιαναν το διαβήτη να χαράξουν τους κύκλους στο χαρτόνι και δάχτυλα επιδέξια να πλέξουν το χόρτο ή τις κλωστές στο χάρτινο κάδρο, που θα ντυνόταν απ' αυτές, για να τοποθετήσουμε τις φωτογραφίες ή να στολίσουμε τους τοίχους στις Εθνικές μας γιορτές. Ζωγραφισμένα στο πρόσωπό του η χαρά και η ικανοποίηση όταν μας έβλεπε να κάνουμε τα ίδια και πολλές φορές να τον ξαναπερνούμε για ν' ακούσουμε το μπράβο από τα χείλη του.

Η βιβλιοθήκη άστραφτε. Τα βιβλία καλοντυμένα, αριθμημένα με τις ετικέτες τους, βοηθητικά και λογοτεχνικά. Βιβλιοθηκάριος, που χρέωνε και ξεχρέωνε όσους ήθελαν να τα διαβάσουν. Χάρτες, εικόνες ζώων και φυτών, στη μικρή αίθουσα, όμορφα τοποθετημένοι.

Αποθήκη με εργαλεία κάθε λογής σε ορισμένη θέση. Ψαλίδια κλαδεύματος, τανάλιες, πένες, σφυριά, τσοκάνια, σκαλιστήρια, τσάπες, κασμάδες,

φυτιάρια, ποτιστήρια και δίπλα ξύλινες κάσες με άμμο από το Βοϊδομάτη. Σ' αυτές θα μπαίνανε τα καρύδια και τ' αμύγδαλα στις αρχές του χειμώνα, να προβλαστήσουν για να φυτευτούν την άνοιξη στο σχολικό κήπο, που τα περίμενε φρεσκοσκαμμένος και φουσκισμένος. Το νερό το κουβαλούσαμε απ' το Μεσοχώρι, αλλά αργότερα θα κατορθώσει, το υπόγειο του Κοινοτικού γραφείου να το κάνει στέρνα και με φυσική ροή να ποτίζεται ο σχολικός κήπος. Τον δεύτερο ή τον τρίτο χρόνο, καρυδιές και μυγδαλιές θα μοιραζόταν στους μαθητές για να φυτευτούν στα χωράφια ή στους κήπους τους.

Την εποχή του κλαδεύματος των αμπελιών, οι μαθητές των μεγάλων τάξεων θα μάθαιναν το κλάδευμα. Αργότερα θα μάθαιναν να μπολιάζουν τις γκορτσιές και τις αγριοκερασιές και να χτίζουν ξερολιθιές όπου χρειαζόταν. Οι αυλές του σχολείου, ο περιβόλος της εκκλησίας και οι κεντρικοί δρόμοι του χωριού πάντα καθαροί απ' τα παιδιά του σχολείου.

Εκκλησιασμός σε μεγάλες και μικρές γιορτές. Με τη σειρά τα παιδιά στο ιερό, με τη σειρά στο «Πάτερ ημών» και στο «πιστεύω». Συμμετοχή στα εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής από ομάδες των μαθητών.

Αχ! Εκείνα τα πρωινά στην είσοδο του σχολείου. Στη σειρά ένας-ένας θα παίρναμε απ' το χρυσοκίτρινο μεταλλικό κουτί, αν θυμάμαι καλά, το κινίνο ή την αντιμπρίνη και πιο πέρα μας περίμενε το χάρτινο κουτί με την μαύρη σταφίδα για να μας γλυκάνει. (Θεός σχωρές! τους ευεργέτες του σχολείου μας).

Ζωντανή κυψέλη το σχολείο μας. Πραγματικό σχολείο εργασίας. Εμείς οι μαθητές του θα είμασταν πιο καλύτερα καταρτισμένοι, αν η κλονισμένη υγεία του, πολλές φορές τον ανάγκαζε να απουσιάζει από το σχολείο μας.

Ήταν πραγματικός δάσκαλος.

Γεώργιος Ζαχάρης

Από τη ζωή των χωριών μας

Οι «ντριβές» που δεν ντριβίζουν και τα «συρτάρια» που δεν ανηφορίζουν

Κατηφρίζοντας απ' τα χωριά του Κεντρικού Ζαγορίου, ο Βοϊδομάτης, τότε αφρίζοντας και τότε αργοκυλώντας μπαίνει στη χαράδρα του βίκου, αχολογώντας το χειμώνα και νανουρίζοντας την Παναγιά του Βιτσικού, χτυπώντας τα βράχια της Σπηλιώτισσας και περνώντας αθόρυβα το πλάτωμα των Αγίων Αναργύρων, φτάνει στην μονότοξη πέτρινη γέφυρα της Κλειδωνιάς και πέφτοντας βουίζοντας απ' το τεχνικό φράγμα συνεχίζει το δρόμο του. Σμίγει με τον Αώο και πιο κάτω με τον Σαραντάπορο και φτάνουν στον Αυλώνα...

Απ' εδώ τον καιρό της αναπαραγωγής χιλιάδες ψάρια «συρτάρια» (είδος μικρών ψαριών που έμοιαζαν με μικρούς κεφάλους, αλλά με πολλά αγκάθια) ανέβαιναν ν' αφήσουν τ' αυγά τους και να ξαναγυρίσουν στη θάλασσα. Ανέβαιναν κοπαδιαστά και ακολουθούσαν όλα το ίδιο δρομολόγιο. Απονήρευτα ψάρια.

Πετούσαμε μια πέτρα πάνω από τη γέφυρα όταν περνούσαν κι' εκείνα μαζευτόταν σαν κουβάρι γύρω της. Αυτό ήταν ο θάνατός τους. Ο ψαράς πέταζε εκεί τον πεζόβουλο (κωνικό δίχτυ ψαρέματος) και με δυσκολία από το βάρος των ψαριών του έσερνε στην άκρη. Όταν όμως καμιά φορά οι ψαράδες ρίχναμε και καμιά «φωτιά» στο κοπάδι, τότε με γομαροφόρτι ερχόταν στο χωριό τα ψάρια. Αυτά τότε, τον παλιό καλό καιρό.

Ύστερα από την κατασκευή του φράγματος για την άρδευση του κάμπου και την άχρηστη ιχθυόσκαλα σ' αυτό, δεν ξανααντικρύσαμε «συρτάρια» αλλά και οι πέστροφες που θ' ανηφόριζαν, για τον ίδιο λόγο, δεν μπορούν να ξεπεράσουν το φράγμα. Πρόχειρα, απογραμμάτιστα και κακοφτιαγμένα τέτοια έργα. «Ντριβές» λέγαμε τις πέστροφες του Βοϊδομάτη την εποχή της αναπαραγωγής. Οι αρσενικές πέστροφες σε αβαθή ήσυχα νερά, ερχόταν και με την κοιλιά τους τρίβανε τα βοτσαλάκια και διώχνανε τη λάσπη απ' αυτά. Το μέρος αυτό άσπριζε και φαινόταν σαν φωλιά. Εκεί αφήνανε το σπέρμα, που κολλούσε στα βότσαλα. Έπειτα ερχότανε οι θηλυκές πέστροφες και άφηναν τ' αυγά τους. Αυτός ο χώρος λεγόταν «ντριβή».

Τώρα όμως τα rafting και τα kayak δυσκολεύουν την αναπαραγωγή και όπου περνούν δεν ξαναφάνονται «ντριβές». Όλα στο βωμό του κέρδους.

Γεώργιος Ζαχάρης

Από την εκδήλωση του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων Ιωαννίνων

Από την εκδήλωση του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων Ιωαννίνων το παρακάτω κείμενο, που διάβασε η Ελένη Δούβλη, πιστή στο Ζαγορίσιο γλωσσικό ιδίωμα.

Η Νίκη ήταν άξια γυναίκα, χ'σχερά, ν'κοκυρά, γλυκομίλητ'. Αλλά πάν' απ' όλα ήταν έξυπν'-σπίρτου κι καπάτσα. Δεν τ'ν έπιαν κανέναν.

Σ' όλα ίβρισκι λύσεις κι κανέναν δεν τ'ν ξιγλούσι, ούτι άντρας ούτι γυναίκα.

Πάντοτε είχε του δικίου μι το μέρος της κι πάντα στον απρό έβγινι, έφτιγι δεν έφτιγι.

Κι όπως η φύση το επιβάλει κι η ζωή ακολουθεί, καθώς «δυο βαρβάτα άλογα σ' ένα παχνί δεν κάνουν», έτσο κι αυτή η πανέξυπνη γυναίκα εκείνου του κிருού παντρεύτ'κι τουν ... Κώτσιο.

Τίμιος κι εργατικός κι καλό πιδί, δεν λέου, αλλά το μυαλό του ήξιρι μονάχα ένα δρόμο, τ'ν ισιάδα. Δεν ήξιρι από μονοπάτια, στινά κι λαβύρινθους, δεν ήξιρι κι δεν τα μπουρούσι, δεν του άρεζαν. Γι' αυτό όταν έπεφταν σι κ'βέντα κι τουν ρωτούσαν: «Τι λες κι συ Κώτσιο;» αποκρίνονταν γελασούμενος:

– «Τι να πω ιγώ, ότ' λέει η Νικ'».

Ήταν Άν'ξη σαν τώρα. Τσιουκάνσι η πόρτα. Είχαν πιαστεί μι δ'λιές κι δεν είχαν ανοίξει ακόμα. Πετάζιτι η Νίκη, βγάζ' τ' σιδηριά και τι να ιδεί! Κάτ' μακρινά ξαδέρφια τ' Κώτσι' απ' το γειτον'κό χωριό.

– Ούι καλώς τ'ς! Πώς κι έτς; Για καλό; Καλώς' τς.

– Καλ'μέρα Νίκη πιρνούσαν κι είπαμαν να δούμι πώς είστι με τουν Κώτσιο.

Τ'ς δέχτ'κι μι του παραπάνου η Νίκη κι καφέ κι γλυκό, κι νιρό κρύο έβγαλι μι του σουκλό απ' τ' στέρνα κι κρισούμεν' κι καταδιχτ'κή κι όλα τα πρεπούμενα.

Η ώρα όμως πιρνούσι κι οι μουςαφρέσι δεν ίλεγαν να φύγουν. Έρθαν πουνρίσι κι κόντευι γιόμα. Η Νίκη δεν είχε κουμάντο, γιατί έρθαν άξαφνα. Ύστερα είχε κι λόγο να πάει στ'ν αδελφή τ'ς να ξεσ'κώσουν μια ταντέλα.

Έκαναν τάχα να σ'κωθούν

να φύγουν.

–Ούι κάτσο'τι, κάτσο'τι ακόμα λίγου.... Θμιέστι τούτο, θμιέστι τ' άλλο, ο καλότατος ο Κώτσιος κι ματακάθουνταν....

Τ'ν Νικ' τ' έζωναν τα φίδια. Τι τόκανε νόημα, τι τ' κλιούσι του μάτ', τι τον άμπωχνι μι του αγκώνα, τι τον πατούσι με του πουδάρ, αποκάτου απ' του τραπέζ', π'θινά να πάρ' χαμπάρ' ο άντρας.

– «Δεν πιτάγισι Κώτσιο να δέσεις μι σίρμα τα σακιά να μη σκουρπίσουν τ' κουπριά οι κότις κι ματάρχισι», τόλμησι να πει.

– Καλά Νικι μ' καρτέρα λίγο, θα πάνω.

Αφού είδι κι απόειδι σ'κώθ'κι γιλαστή, γιλαστή.

– «Ότι μόρχετι να σκάσω π' φεύγιτι έτς! Μ' κατοφαίνιτι π' δεν ήξιρα να σας φκιάκω μια αλευρόπ'τα. Μόρχετι τέλος. Να ματάρθιτι θα σας καρτιράου! Όρα καλή, καλό δρόμο!

Σιούκ' Κώτσιο να ξικινήσουμι τα ξαδέρφια.

Κοιτάχτ'καν οι άνθρωπ', σ'κώθ'καν κι έφυγαν υποχρεωμέν' απ' του δέξ' μου κι του ξιπροβόδ'σμα τς Νίκης.

– Σαν ξεμάκρυναν γύρ'σι στουν Κώτσιο που είχι απομείν' μ' αν'χτό του στόμα.

– Κακή σ' καταρουή, τόσα νοήματα σόκανα δεν πήρις μυρουδιά; Ιγώ ούτι φαί είχα, τι μουςαφιρλίκια, κι είχα κι δ'λιά. Μας χασομέρ'σαν όλου του προύι.

Αφ'κεις κι τουν κήπου άσκαφτου κι τα σκούπρα τάχου μαζιμένα στα σακιά να τα πάμι μι τα γουμάρια στου χουράφ'.

Έχουμι άδειες ημείς για κ'βέντις;

Αυτοί τάχουν σιασμένα, κι έπιακαν τ'ς βί..... μη τ'ν αράδα! Ντιπ' μουρός ίσι, καψο Κώτσιο, όλο με την ισιάδα μια ζουή. Αμ δεν ζιάει έτς ου κόσμους σήμια. Άλλαξαν οι κироί! Όχ' άλλο! Πίσω μ' σ' έχου σατανά....

– Καλά Νίκη' μ, μη ταράζισι. Έχ'ς δικιο. Χάρ'καμαν πορθαν να μας ιδούν! Χόρτασα κ'βέντα!

Δεν του πήρα έτς, είπι ου Κώτσιους κι τράβ'ξι να φουρτώσ' τα σκούπρα στ' γουμάρα. Κουντουστάθ'κι:

Α! ομως μπράβο'ς Νικ(η). Έφκαν πουλύ ευχαριστ'μένοι απ' του δέξ' μους. Μπράβο σ' κι ματαπάλι μπράβου' σ. Γι' αυτό σι καμαρώνω κι 'γω! Μπράβου'ς.

Σπύρος Αρβανίτης, τηλ.-fax: 26530 71997 κιν. 6945 449 661

ΛΕΑΝΔΡΟΣ Β. ΒΡΑΝΟΥΣΗΣ: Εξέχουσα Ηπειρωτική προσωπικότητα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Για την ανάπτυξη της Πατρίδας σε πολλούς τομείς της εθνικής, κοινωνικής και πνευματικής ζωής, συνεισέφεραν πολλοί Ηπειρώτες, από τους οποίους, άλλων αναγνωρίστηκε η προσφορά, ενώ άλλων αγνοήθηκαν οι θυσίες. Ολόκληρος κατάλογος Ηπειρωτών μπορεί να συνταχτεί που αναλώθηκαν στην υπηρεσία των Γραμμάτων και άφησαν τη σφραγίδα της δημιουργίας τους. Οι Ηπειρώτες συνέβαλαν όχι λιγότερο από τους Έλληνες των άλλων διαμερισμάτων για την πρόοδο και την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. Στην νεότερη ιστορία του Έθνους η Ήπειρος, δικαιωματικά, καταλαμβάνει μια από τις πρώτες θέσεις.

Ένας από τις δημιουργικές προσωπικότητες που ενσαρκώνει τις ηπειρωτικές αρετές είναι ο Λεάνδρος Βρανούσης.

Ο Λεάνδρος Βρανούσης (Παπαβρανούσης αρχικά) γεννήθηκε στα Γιάννινα το 1921. Η οικογένειά του καταγόταν από το Γρεβενίτι του Ζαγορίου. Από την ηλικία των έξι ετών ακολούθησε τον πατέρα του που εμπορευόταν στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας. Το 1927 επανήλθε στη γενέτειρα. Τελείωσε το Δημοτικό σχολείο και το Ημιγυμνάσιο στο Γρεβενίτι. Τις γυμνασιακές του σπουδές τις συμπλήρωσε στο πρότυπο Γυμνάσιο της Ζωσιμαίας Σχολής. Τα πρώτα του δημοσιεύματα χρονολογούνται από τα γυμνασιακά του χρόνια. Το 1938 γράφτηκε στη φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Φοίτησε κανονικά κατά τα έτη 1938-39 και 1940-41. Με πολλές στερήσεις αποπεράτωσε τις σπουδές του το 1947 και «ενεκριθ εις τους πτυχιούχους της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας αξιωθείς του βαθμού ΑΡΙΣΤΑ». Το 1962 ανακηρύχτηκε διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το τέλος του ήρθε πρόωρα τον Απρίλιο του 1993. Την αφορμή για το παρόν άρθρο μου την έδωσε το βιβλίο που εξέδωσε ο Σύνδεσμος των Αποφοίτων της

Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων «Οι Ζωσιμάδες»: «Λεάνδρος Βρανούσης. Ο Αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης – Ο Ερευνητής Επιστήμονας – Ο Ηπειρολάτρης». Έκδοση Ριζαρείου Ιδρύματος, Ιωάννινα 2008. Ισχυρή πνευματική προσωπικότητα ο Λεάνδρος Βρανούσης. Το συγγραφικό του έργο και η πολιτιστική και κοινωνική του δράση, καθώς και το πολυσχιδές ερευνητικό του έργο, δείχνουν την πολυτάλαντη προσωπικότητά του. Ιστορικός ερευνητής, με την ευρεία έννοια του όρου, καταπιάστηκε με την ιστορική συνέχεια και συνοχή του Ελληνικού Έθνους. Ευρυμαθής, Ηπειρολάτρης, συγκροτημένος επιστήμονας, χαρισματικός άνθρωπος με σπινθηροβόλο πνεύμα, με οξυδέρκεια και πάθος για την επιστήμη. Τα έργα του δίνουν ένα αίσθημα αδιάλειπτης συνέχειας και πνευματικής ζωής του τόπου. Διευθυντής του Κέντρου Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού. Παντρεύτηκε την αρχαιολόγο Ερασμία (Ερα) Σιγάλα, με την οποία απέτελεσαν ένα θαυμάσιο πνευματικό και ερευνητικό δίδυμο.

Πολλά τα εκδοθέντα αυτοτελή βιβλία του, καθώς οι μελέτες και τα άρθρα του σε σύμμεικτους τόμους και περιοδικά. Σημειώνουμε μερικά από τα έργα του:

1) **Ρήγας Φεραίος** – Ο άνθρωπος, η εποχή του, η δράση του και το έργο του. Αθήνα 1954.

2) **Αθανάσιος Παλλιάδας** – Ο Διδάσκαλος του Γένους (1787-1829). Ο πατριώτης – Ο πολιτικός – Ο αγωνιστής, Εκδόσεις Ηπειρωτικής Εστίας, Ιωάννινα 1952.

Για το βιβλίο αυτό βραβεύτηκε το 1955 από την Ακαδημία Αθηνών.

3) **Επετηρίς του Μεσαιωνικού Αρχείου** – Αθήναι 1956.

Αρκετά δημοσιεύματα (σε αυτοτελή βιβλία) με την επιμέλεια του Λεάνδρου Βρανούση του Μεσαιωνικού Αρχείου της Ακαδημίας Αθηνών.

Βιβλία για την Ήπειρο: 1) **Κ. Κρυστάλλης - Χ. Χρηστοθασίλης**, Βασική Βιβλιοθήκη, 1954 (επιμέ-

λεια Λ. Βρανούση).

2) **Ο Χρ. Χρηστοθασίλης στη Ρωσία**.

3) **Οι Πρόδρομοι**, Βασική Βιβλιοθήκη, 1955 (επιμέλεια Λ. Βρανούση).

4) **Ιστορικά και τοπογραφικά του Μεσαιωνικού Κάστρου των Ιωαννίνων**, εκδόσεις ΕΗΜ, 1968.

Νίκος Θ. Υφαντής

5) **Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου για το Δεσποτάτο της Ηπείρου**, Άρτα, 27-31 Μαΐου 1990.

Ο Λεάνδρος Βρανούσης γνώριζε πολύ καλά και τον Ηπειρωτικό χώρο που υπήχθη στην αλβανική επικράτεια από τα χειρόγραφα του Βορειοηπειρώτη δασκάλου Βασίλη Μπαρά. Τα χειρόγραφα αυτή επιμελήθηκε και επεξεργάστηκε ο Λεάνδρος Βρανούσης, που εκδόθηκαν σε βιβλίο με τίτλο: «**Το Δέλτινο της Βορείου Ηπείρου** και οι γειτονικές του περιοχές», Αθήνα 1966. Πέρα από την ποικιλία των έργων και των δημοσιευμάτων του ήταν μέλος πολλών συλλόγων και σωματείων. Μεταξύ των άλλων υπήρξε ιδρυτικό μέλος και στέλεχος της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών (1953), ενός Ιδρύματος με πανελλήνια ακτινοβολία και διεθνή αναγνώριση. Υπήρξε επίσης μέλος του ΙΜΙΑΧ (Ιδρυμα Μελετών Ιονίου και Αδριατικού χώρου), θανατικό Ιδρυμα της ΕΗΜ, από το 1976 μέχρι το 1993. Στενός συνεργάτης για πολλά χρόνια του Πρωτοπρόεδρου της ΕΗΜ Κώστα Φρόντζου. Από κοινού, μαζί με άλλους πνευματικούς ανθρώπους της πόλης μας, έθεσαν τις βάσεις για την μετέπειτα ανθηρή πνευματική ανάπτυξη της Ηπείρου. Διετέλεσε επίσης μέλος στο πολυμελές Συμβούλιο του Ριζαρείου Ιδρύματος.

Εξέχουσα προσωπικότητα, σε πλούσιο συγγραφικό έργο σε ποσότητα και ποιότητα, με έρευνες σε Βιβλιοθήκες και αρχεία της Ελλάδας και του εξωτερικού, με ενεργό συμμετοχή σε επιστημονικά σωματεία και διεθνή συνέδρια και με επιτυχημένη υπηρεσία στην Ακαδημία Αθηνών ως Δι-

ευθυντής του Μεσαιωνικού Αρχείου.

Άνθρωπος κοινωνικός και ευχάριστος, με έμφυτη φιλομάθεια και ευφυΐα. Η μελέτη και η συγγραφή ανανέωνε τις δυνάμεις του. Η επιστημονική του επάρκεια και η ευρύτατη παιδεία του τον κατέστησαν ικανό να διαπρέψει και να κληροδοτήσει έργο αντάξιο της επιστημονικής του αξίας και του πνευματικού του μόχθου. Η ευρύτατη εγκυκλοπαιδική του μόρφωση, με την οποία ήταν σε θέση να εκτιμήσει την αξία της αρχαίας ελληνικής παιδείας.

Η μελέτη των αρχαίων συγγραφέων του πρόσφεραν τα εφόδια να ασχοληθεί σε βάθος με την νεότερη ιστορία του ελληνικού έθνους.

Η συγγραφική παραγωγή του Λεάνδρου Βρανούση προκαλεί τον θαυμασμό για την πληρότητα και την πρωτοτυπία. Με πραγματικά έρωτα προς την έρευνα αναδύθηκε πολλά αρχεία και βιβλιοθήκες, γιατί η έρευνα γι' αυτόν ήταν στάση ζωής, προσπάθεια διαρκής προς εκπλήρωση του στόχου του.

Ο Λεάνδρος Βρανούσης με έμβλημα το καθήκον και την εργασία, μπόρεσε, όσο λίγοι, να προαγάγει την επιστήμη και να συντελέσει στην εδραίωση του εθνικού προσανατολισμού.

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟ

ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΙΑ
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΜΠΟΔΟΣΑΚΗ

Το Αριστείο Μποδοσάκη, που θεσμοθετήθηκε από το Ίδρυμα Μποδοσάκη για να αναγνωρίζει και να προβάλλει καταξιωμένους διεθνώς Έλληνες επιστήμονες, απονεμήθηκε για πέμπτη φορά την Τετάρτη 18 Μαΐου στο πλαίσιο τελετής, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κάρολου Παπούλια, κατόπιν εισήγησης διεθνούς επιστημονικής επιτροπής στον κλάδο της ιατρικής κλινικής έρευνας. Για το 2011 το αριστείο μοιράστηκαν οι καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών Χαράλαμπος Μουτσόπουλος και Γεώργιος Χρούσος.

Μεγάλη βαρύτητα στην επιλογή των βραβευθέντων έχει η συμβολή τους στην προαγωγή του επιστημονικού τους κλάδου με πρωτοποριακό ολοκληρωμένο έργο, το οποίο έχει λάβει διεθνή αναγνώριση. Η Επιτροπή συντίθεται από δώδεκα μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα έξι πρέπει να είναι αλλοδαποί καθηγητές πανεπιστημίων ή ερευνητές μεγάλων ερευνητικών κέντρων. Στη φετινή επιτροπή συμμετείχαν και δύο νομπελίστες καθηγητές, ο Werner Arber, καθηγητής της Μοριακής Μικροβιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Βασιλείας (Βραβείο Nobel Φυσιολογίας ή Ιατρικής, 1978), και ο Gunter Blobel, καθηγητής της Κυτταρικής βιολογίας στο Πανεπιστήμιο Rockefeller (βραβείο Nobel Φυσιολογίας ή Ιατρικής, 1999).

ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ
ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΗΜΗΣ

Ο καθηγητής Χαράλαμπος Μ. Μουτσόπουλος γεννήθηκε και μεγάλωσε στα Γιάννενα. Αποφοίτησε το 1968 από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ως αριστούχος φοιτητής και συνέχισε τις σπουδές του σε διακεκριμένα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της Αμερικής, στον τομέα της εσωτερικής παθολογίας και των συστηματικών αυτοάνοσων νοσημάτων.

Το 1980 επέστρεψε ως καθηγητής Παθολογίας στη νεοσύσταθείσα Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, όπου κατόρθωσε, σε σύντομο χρονικό διάστημα, να θέσει το τμήμα του στον διεθνή επιστημονικό χάρτη και να κάνει τα Γιάννενα πόλο έλξης ασθενών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το 1993 εξελέγη καθηγητής Παθολογικής Φυσιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Πέρα από τα καθήκοντά του ως κλινικού ιατρού, ο καθηγητής Μουτσόπουλος συμμετείχε και συμμετέχει ενεργά στην πρωτοπορία της κλινικής και βασικής έρευνας στην Ανοσολογία και Παθολογία. Έχει στο όνομά του περισσότερες από 400 δημοσιεύσεις πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, με πολλές διεθνείς διακρίσεις. Το πρωτότυπο επιστημονικό του έργο τον ανέδειξε τον σημαντικότερο ερευνητή του συνδρόμου Sjorgen παγκοσμίως.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑ

Πάντα παραγωγικός ο Δημήτρης Τζιόβας, γιος του δικού μας Φοίβου, καθηγητής Νεοελληνικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο Μπέρμινγχαμ, αφού τις μέρες αυτές κυκλοφόρησε το νέο του βιβλίο με τίτλο «Ο Μύθος της γενιάς του τριάντα».

Παραθέτουμε μέρος της παρουσίασης του βιβλίου του από την κ. Σταυρούλα Παπασπύρου στην εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» της Κυριακής 8 Μαΐου:

Βιβλιοπαρουσίαση

Όταν πριν από λίγο καιρό, χάρα σε ρεπορτάζ της «Ε», αποκαλύφθηκαν οι φθορές στο Μουσείο Θεόφιλου στη Λέσβο και οι απαράδεκτες συνθήκες μέσα στις οποίες εκτίθενται δεκάδες πίνακες του «μεγάλου λαϊκού ζωγράφου», προκλήθηκε σάλος. Το 1947, ωστόσο, όταν ο Σεφέρης εγκαινίαζε με ομιλία του την έκθε-

«φερέφωνο των δυτικών αξιών και του ξενόφερτου κοσμοπολισμού», σπληνιεύοντας κατά καιρούς την «έλλιψη επαφής» της με την ντόπια πραγματικότητα και τις απόπειρές της να «χειραγωγήσει την πνευματική ζωή». Σήμερα μπορεί να φαίνεται παράδοξο γιατί η αίγλη της θεωρείται δεδομένη—από τους κόλπους της άλλωστε αναδείχθηκαν τα δυο μοναδικά μας Νόμπελ. Ωστόσο, «καμιά δεν αποθεώθηκε και δεν πολεμήθηκε ταυτόχρονα με τόσο σφοδρότητα», μας θυμίζει ο Τζιόβας, όσο η γενιά που αναδείχθηκε μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο χώρο της λογοτεχνίας και των ιδεών, που ήρθε σε δίαση ρήξη με το παρελθόν, αναζήτησε μ' επιμονή τις ελληνικές της ρίζες, θρήκε νέους τρόπους να συνομιλήσει με την παράδοση και συνέβαλε τα μέγιστα στη διαμόρφωση αυτού που αποκαλούμε «νεοελληνικό πολιτισμό».

Το βιβλίο, ωστόσο, του καθηγητή νεοελληνικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Μπέρμινγχαμ, με τον ειδοποιητικό τίτλο «Νεοτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία», δεν εμφορείται από κατεδαφιστικές διαθέσεις. Το αντίθετο. Από τις πρώτες του σελίδες άλλωστε γίνεται σαφές πως η κληρονομιά του Σεφέρη, του Ελύτη, του Γκάτσου, του Εγγονόπουλου, του Μυριβήλη, του Καραγάτση καθώς και των επιγόνων τους στη μουσική, τη ζωγραφική και το σινεμά—από τον Μόραλη και τον Τσαρούχη ως τον Χατζιδάκι, τον Θεοδωράκη και τον Θόδωρο Αγγελόπουλο—προσεγγίζεται σαν το βαρόμετρο των πνευματικών μεταλλάξεων που σημάδεψαν τον 20ό αιώνα κι εξακολουθούν, με μεγαλύτερη ίσως ένταση, να μας απασχολούν. Γιατί δεν είναι τυχαίο ότι η γενιά του '30 προσέφερε τις τελευταίες δεκαετίες «το εθνικό αντίβαρο» στις απειλές της παγκοσμιοποίησης, του ατομικισμού, του ευδαιμονισμού.

ση Θεόφιλου στο Βρετανικό Συμβούλιο της Αθήνας, ο σάλος που είχε προκληθεί ήταν ακόμη μεγαλύτερος. Αν στα μάτια του ποιητή ο αυτοδίδακτος αυτός καλλιτέχνης ήταν η απόδειξη «της πολύ καλλιεργημένης ομαδικής ψυχής του ελληνικού λαού», στα μάτια άλλων δεν ήταν παρά ένας αγαθός μογιατζής, μια «μπλόφα». Για τους αριστερούς της εποχής, η ανακάλυψη του λαϊκού από αστούς διανοούμενους είχε κάτι το επίπλαστο, το αριστοκρατικό. Και ο Σεφέρης κι η γενιά του, η περίφημη γενιά του '30, βρίσκονταν γι' άλλη μια φορά στο στόχαστρο ως «κουβαρντάδες των σαλονιών»...

Από επιθέσεις σαν τις παραπάνω σφυρηλατήθηκε «Ο μύθος της γενιάς του τριάντα» υποστηρίζει ο Δημήτρης Τζιόβας στο ομώνυμο, ογκώδες δοκίμιό του (εκδ. Πόλις) — επιθέσεις που την κατήγγειλαν ως

Κωνσταντίνου Απ. Διαμαντή

Μνήμες Πόλεμος και Κατοχή Πάπιγκο 1940-1944

Ιωάννινα 2006

Του Ιωάννη Γ. Παπαϊωάννου

Βιβλιοπαρουσίαση

Ετσι και μου παρέδωσε το βιβλίο αυτό η Ρένα, θυγ. Κων. Διαμαντή, με ειδική εντολή του συγγραφέα να μου εγχειρίσει ιδιόχειρως—αμφοτέρους θερμά ευχαριστώ και από αυτή τη θέση—, το διάβασα απνευστί.

Το βιβλίο τούτο αποτελείται: από τον πρόλογο, την εισαγωγή και πέντε κεφάλαια.

Το Α΄ Κεφάλαιο περιλαμβάνει τα θέματα:

- α) Έναρξη και πρώτες μέρες του πολέμου
- β) 28 Οκτωβρίου 1940 μέχρι αρχές Μαρτίου 1941 και
- γ) Υποκλοπή πληροφοριών.

Το Β΄ Κεφάλαιο περιλαμβάνει τα θέματα:

- α) Εθελοντισμός στην Αλβανία αρχές Μαρτίου 1941
- β) Επιστράτευση, Απριλίου 1941 και
- γ) Κατοχή και επιβίωση.

Το Γ΄ Κεφάλαιο περιλαμβάνει τα θέματα:

- α) Η πρώτη συμμετοχή μας στο Αντάρτικο Κίνημα του ΕΑΜ
- β) Απόπειρα οργάνωσής μας στον Ε.Δ.Ε.Σ.

- γ) Στην οργάνωση Ε.Δ.Ε.Σ. στην Κράνη από τον Γ. Λυγεράκη και
- δ) Στο Τσεπέλοβο: Ένοπλη σύγκρουση με το Ε.Α.Μ.

Το Δ΄ Κεφάλαιο με θέμα:

- Η Έκθεση Λυγεράκη.

Το Δ΄ Κεφάλαιο, περιλαμβάνει τα θέματα:

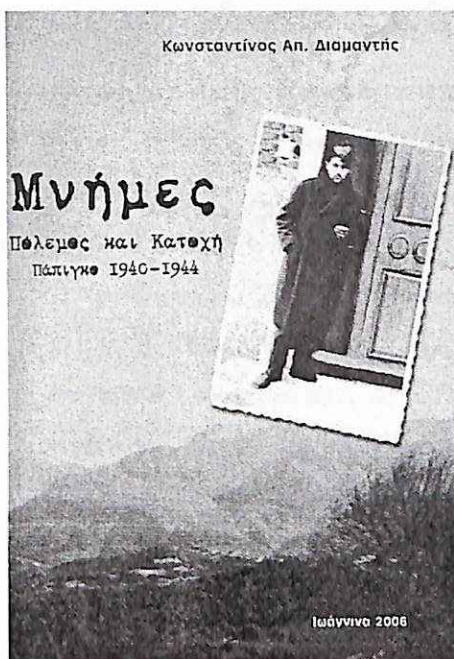
- α) Στη Θεσπρωτία με τον ΕΔΕΣ
- β) Γιάννενα, αποχώρηση των Γερμανών
- γ) Η μάχη στο Πέραμα
- δ) Αποχώρηση από την Ήπειρο και
- ε) Στους Παζούδες

Με τον συγγραφέα μεγάλωσα μαζί εκεί στην Αγία Παρασκευή της συνοικίας Μπούναρη Παπίγκου, σαν μικρότερος που ήμουνα, τον θαύμαζα και τον παρακολουθούσα ό,τι εκείνος έκανε, όταν έφθανα στην ηλικία του, έκανα κι' εγώ τα ίδια.

Πρωτοπόρος στην ορειβασία, στο σκι, το κυνήγι, την ανάρτηση του στα κοινά με υπευθυνότητα, αγάπη και ενδιαφέρον.

Κι αργότερα, όταν ενηλικιώθηκε, κατά την περίοδο του Πολέμου και της Κατοχής 1940-1944, πρώτος έτρεξε ν' αγωνισθεί, εμφορούμενος από την αγάπη προς την Πατρίδα, όπως είχαν πράξει ο πατέρας του Απόστολος Διαμαντής και ο θείος του Αναστάσιος, ο οποίος έπεσε μαχόμενος υπέρ Πίστewς και Πατρίδος, κατά τον Ελληνο-Τουρκικό Πόλεμο, στη μάχη του Μπαϊμπόρ της Άγκυρας την 24ην Αυγούστου 1921.

Παρά το δύσκολο της περιόδου αυτής, ο Κώστας κρατούσε σημειώσεις και αναφέρονται σε δικά του βιογραφικά στοιχεία, καθώς και όλων των Παπιγκωτών ανδρών που έλαβαν μέρος στις πολεμικές επιχειρήσεις και τις φοβερές περιπέτειές τους που ο άνθρωπος γίνεται το αγριότερο θηρίο και εξουδετερώνει καθέναν που δεν συμφωνεί μαζί του κατά τον χειρότερο τρόπο—πόσο άσχημη είναι αυτή η αλληλοσφαγή! Την οργάνωσις και δράσι τους, τόσο στο Πάπιγκο, όσο και ευρύτερα στο Ζαγόρι, στα Γιάννενα, στους Παζούδες, στην Κέρκυρα, στην Θεσπρωτία, στη Β. Ήπειρο. Το ενωμένο πατριωτικό ξεκίνημα για την απελευθέρωση τ' ης Πατρίδος και την εν συνεχεία εξέλιξη με την εμφάνιση της διχόνοιας, αυτής της επιδημικής ασθένειας, από την οποία εύκολα προσβάλλεται ο Έλληνας! (Ευτυχώς που η επιδημία αυτή, εκείνη τουλάχιστον την περίοδο, δεν κατόρθωσε να φτάσει στο Πάπιγκο· οι Παπιγκώτες στάθηκαν στο ύψος τους και γι' αυτό τους πρέπει έπαινος).

Και αυτά όλα τα γεγονότα, ο αγαπητός Κώστας περιγράφει και παρουσιάζει στο πόνημά του τούτο με υπευθυνότητα και νηφαλιότητα, χωρίς να προσέσει ούτε να παραλείψει κάτι, φτιάχνοντας έτσι ένα τέλειο έργο (πάζλ) και καλύπτει ιστορικά το χρονικό αυτό διάστημα που έλειπε στον τόπο μας.

Και ο συγγραφέας κλείνει με την ευχή:

«Ποτέ ξανά η Πατρίδα μας να μη βρεθεί στη δίνη του πολέμου και κυρίως ποτέ ξανά σε εμφύλια σύρραξη. Αλληλοσκοπώθηκαμε μετά το δωξίμο του κατακτητή και αφήσαμε μια χώρα ταλαιπωρημένη, δυστυχισμένη και καταδικασμένη σε καθυστέρηση στην ανάπτυξη της με συνέπειες που τη στοιχειώνουν μέχρι σήμερα!» (σελ. 139).

Ναι, Κώστα, τότε επιτέλους ο άνθρωπος θα αποκτήσει σύνεση, αγάπη και θα καταλάβει ότι η ισχύς μόνο με την αγάπη αναπτύσσεται και προ παντός, τότε θα ενστερνισθεί εκείνα τα ουράνια λόγια που ακούστηκαν για πρώτη φορά εδώ και δύο χιλιάδες ένδεκα χρόνια: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία!» (Λουκ. β΄, 14).

ΚΩΣΤΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ

Μνήμες

Πόλεμος και Κατοχή - Πάπιγκο 1940-1944

Του ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΙΟΒΑ

Με το συγγραφέα με χωρίζει μια ολόκληρη γενιά (συγκεκριμένα μια δεκαετία).

Η γενιά του Κώστα πρωταγωνίστησε στα χρόνια εκείνα στα οποία αναφέρεται το βιβλίο του, ενώ η δικιά μου τα βίωσε απλά ως θεατής. Σκο-λαρούδια εμείς, αλλά κι εκείνα παιδιά ακόμη, γύρω στα είκοσι-όλοι τους.

Πολλά από τα παιδιά αυτά του Παπίγκου (ίσως κι ο Κώστας ανάμεσά τους) τα θυμάμαι τα χρόνια λίγο πριν απ' τον πόλεμο του '40, όταν ξαναμμένα κι όμορφα φτάνανε πεζοπορώντας στο χωριό μου, για να παίξουν με τους φίλους και συνομήλικούς τους βόλεις ή ποδοσφαίρο, εκεί στο γεμάτο πάντα τότε από παιδιά γήπεδο στο «βαρκό» μας κι εμείς να τους ζηλεύουμε και να βιαζόμαστε να τους μιμηθούμε.

Στο φιλικό αυτό δεσμό των νέων του Παπίγκου και των Κάτω Σουδενών (όχι και τόσο γειτονικών χωριών), πιθανόν να συνετέλεσε και η παρουσία, τα χρόνια εκείνα, στο Πάπιγκο ενός ωραίου ανθρώπου του Κατωσουδενιώτη γιατρού Πέ-τρου Ιωαννίδη, όπως υποστηρίζει ο δικός μας Μήτσος Γκέκης, ένας κι αυτός από εκείνα τα παιδιά του βιβλίου.

Αυτή τη γενιά τη θυμάμαι και τη γνώρισα, πρώτα με τη φανταχτερή γαλανόλευκη στολή των φαλαγγιτών της ΕΟΝ (Εθνική Οργάνωση Νέων) κι εμείς μικροί Σκαπανείς. Ύστερα μετά τον πόλεμο και στην κατοχή τα παιδιά αυτά τα είδα πάλι όλα μαζί σε μια νέα οργάνωση που τ' όνομά της έλειπε στον τόπο μας.

Και αυτά όλα τα γεγονότα, ο αγαπητός Κώστας περιγράφει και παρουσιάζει στο πόνημά του τούτο με υπευθυνότητα και νηφαλιότητα, χωρίς να προσέσει ούτε να παραλείψει κάτι, φτιάχνοντας έτσι ένα τέλειο έργο (πάζλ) και καλύπτει ιστορικά το χρονικό αυτό διάστημα που έλειπε στον τόπο μας.

Και ο συγγραφέας κλείνει με την ευχή:

«Ποτέ ξανά η Πατρίδα μας να μη βρεθεί στη δίνη του πολέμου και κυρίως ποτέ ξανά σε εμφύλια σύρραξη. Αλληλοσκοπώθηκαμε μετά το δωξίμο του κατακτητή και αφήσαμε μια χώρα ταλαιπωρημένη, δυστυχισμένη και καταδικασμένη σε καθυστέρηση στην ανάπτυξη της με συνέπειες που τη στοιχειώνουν μέχρι σήμερα!» (σελ. 139).

Ναι, Κώστα, τότε επιτέλους ο άνθρωπος θα αποκτήσει σύνεση, αγάπη και θα καταλάβει ότι η ισχύς μόνο με την αγάπη αναπτύσσεται και προ παντός, τότε θα ενστερνισθεί εκείνα τα ουράνια λόγια που ακούστηκαν για πρώτη φορά εδώ και δύο χιλιάδες ένδεκα χρόνια: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία!» (Λουκ. β΄, 14).

τη διχόνοια και τη σύγκρουση για να ζήσουμε στη συνέχεια την τριχρόνη τραγωδία του τρομερού εμφύλιου όπου...

«Ένας για την Ανατολή και άλλος για τη Δύση...», «Κι ένας τον άλλο κυνηγά για να αλληλοσφαγούνε...», όπως μοιρολογάει ο Μίκης Θεοδωράκης στην ελεγεία του «Το τραγούδι του νεκρού αδερφού».

Έτσι από τα «Κορνίσια» της Βίτσας φθάσαμε σε λίγους μήνες στη σύγκρουση του Τσεπελόβου κι ύστερα στο Πέραμα το Δεκέμβριο του '44 (εκεί συνελήφθη και εκτελέστηκε ο μελιχλιός εκείνος άνθρωπος ο γιατρός Πέτρος Ιωαννίδης που προαναφέραμε).

(Ας σημειωθεί πως όλα τα παραπάνω γεγονότα έχουν για μένα μόνο συναισθηματική προσέγγιση κι όχι πολιτικές εκτιμήσεις που ήταν αδύνατο να έχω λόγω ηλικίας τότε).....

Τέλος, διαβάζοντας κανείς το βιβλίο του Κώστα Διαμαντή εκπλησσεται και θαυμάζει τις αντοχές και τη σκληρότητα εκείνων των νέων των χωριών μας τότε. Πώς να φανταστείς σημερινούς δεκαοχτάρηδες και εικοσάρηδες να ξεκινούν από το Πάπιγκο και να περπατούν μέρες ποδοδόδρομο ανάμεσα σε τόσους κινδύνους φθάνοντας στα χωριά της Παραμυθιάς, για να φορτωθούν έναν τενεκέ λάδι και να τον φέρουν στο σπίτι τους. Έτσι ίσως εξηγείται και πώς η γενιά εκείνη άντεξε τις απερίγραπτες κακουχίες και ταλαιπωρίες της ανάρτησης ζωής αργότερα.

Άτυχη και σκληρά δοκιμαζόμενη, αλλά και τυχερή συνάμα αυτή η γενιά. Πέρασε του κόσμου τις δυσκολίες αλλά έζησε και όμορφες μοναδικές στιγμές. Κι αυτό φαίνεται από τη νοσταλγία αλλά και την περηφάνια με την οποία αφηγείται τα χρόνια εκείνα της νιότης του ο Κώστας Διαμαντής, μένοντας ευτυχώς, ανέγγιχτος από το σαρδάκι εκείνης της εμφύλιας σύγκρουσης που τελικά νόθευσε και αδικήσε τη γενιά αυτή και τις αγνές προθέσεις της.

Ευχαριστώντας τον Κώστα για την προσφορά και σε μένα του βιβλίου του, του εύχομαι να είναι πάντα καλά και όρθιος σαν τα βουνά του Παπίγκου!

Άλλες έξι εικόνες στο Άμστερνταμ

- Μετά τις έξι που επιστράφηκαν από το Λονδίνο
- Και οι νέες προέρχονται από το Ζαγόρι, κατά πληροφορίες από το Κουκούλι, ενώ ο υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού δήλωσε ότι οι δικτυικές αρχές βρίσκονται κοντά στους αρχαιοκάπηλους
- Στο βυζαντινό και Χριστιανικό μουσείο της Αθήνας βρίσκονται οι έξι από το Λονδίνο και στην παραλαβή παρέστη ο Περιφερειάρχης, Αλ. Καχριμάνης, το ρόλο του οποίου εξήρε ο υπουργός

του 2009, άγνωστοι, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί, παρόλο που η εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Κουκούλι Ζαγορίου βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, στην πλατεία, κατάφεραν να πάρουν ό,τι μπορούσαν να μεταφέρουν, συνολικά πενήντα εικόνες, ιερά ευαγγέλια, εξαπτέρυγα, ιερά δισκοπότηρα, ιερά λείψανα των αγίων Παντελεήμονος και Χαραλάμπους, και διάφορα άλλα ιερά σκεύη, όλα μεγάλης αξίας που χρονολογούνται από την εποχή κατασκευής της Εκκλησίας μεταξύ 16ου και 17ου αιώνα.

Ήταν η πιο μαζική αρπαγή θρησκευτικών κειμηλίων από τις πολλές «επιδρομές» που έκαναν οι

αρχαιοκάπηλοι στα μοναστήρια του νομού Ιωαννίνων.

Κοντά στους αρχαιοκάπηλους

Πλην των έξι εικόνων που εντοπίστηκαν στη γκαλερί του Λονδίνου και επέστρεψαν προχθές στη χώρα μας, συνεχίζεται η αναζήτηση και άλλων εικόνων που ενδεχομένως έφτασαν εκεί από μοναστήρια της Ηπείρου. Το όνομα ενός Έλληνα, από τον οποίο η γκαλερί αγόρασε τις εικόνες είναι γνωστό στις δικτυικές αρχές και φαίνεται ότι θα αρχίσει η εξάρθρωση του κυκλώματος που έδρασε τα τελευταία χρόνια στην περιοχή μας.

Ο υπουργός Πολιτισμού ανα-

κοινώνοντας χθες ότι έχουν κατασχεθεί και 6 εικόνες στην Ολλανδία, δήλωσε, «είμαστε κοντά στον εντοπισμό των αρχαιοκάπηλων».

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον Αλ. Καχριμάνη

Στην ομιλία του στην παραλαβή των έξι κλεμμένων εικόνων ο κ. Γερουλάνος τόνισε:

«Πρόκειται για μια πολύ μεγάλη επιτυχία απέναντι σε δυνάμεις που επιβουλεύονται την κληρονομιά της χώρας μας. Θα ήθελα να σταθώ στη συλλογικότητα με την οποία εργάστηκαν όλοι οι εμπλεκόμενοι. Δούλεψαν αθόρυβα και είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι κρατήσαμε μυστικές τις κινήσεις μας. Θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερως τον Περιφερειάρχη, κ. Καχριμάνη, και ως θεσμό αλλά και προσωπικά για τη συμβολή του διότι ο αγώνας που δίνει είναι προσωπικός και πηγάζει από την αγάπη του γι' αυτό που κάνει».

Ο υπουργός ευχαρίστησε επίσης, τον Αρχηγό της Αστυνομίας και το Τμήμα Δίωξης Αρχαιοκαπηλίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, την προσβεία στο Λονδίνο και την Μορφωτική Ακρόαση κ. Σολομωνίδη η οποία δούλεψε ακούραστα για την επιστροφή, αλλά και τις υπηρεσίες του Υπουργείου, τη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης.

Οι εικόνες θα φυλαχθούν προσωρινά στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο μέχρι να παραδοθούν στους εκπροσώπους των αρμόδιων Εφορειών Αρχαιοτήτων και για τα Γιάννινα η 8η Ε.Β.Α.

Χ. Καζάκος

Ευχές που πήραμε

Αγαπητοί φίλοι, αγαπητοί συμπατριώτες,

Εύχομαι το αναστάσιμο φως να αποτελέσει για όλους μας φάρο ελπίδας, αγάπης και αλληλεγγύης.

Να τονώσει την πίστη μας ότι όλοι αγωνιζόμαστε και τολμούμε, όπως ακριβώς προστάζουν οι αξίες της ηπειρωτικής γης μας.

Καλό Πάσχα
& Καλή Ανάσταση
ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΣΟΥΜΑΝΗ
- ΣΠΕΝΤΖΑ
Βουλευτής Επικρατείας
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ετυλίγεται, όσο περνούν οι μέρες, το «κουβάρι» με τις πολλές κλεμμένες εικόνες από μοναστήρια και εκκλησίες της Ηπείρου και αναμένεται οι δικτυικές αρχές να φτάσουν σύντομα και στους δράστες, αφού προχθές το βράδυ κατασχέθηκαν στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας άλλες έξι εικόνες που είχαν κλαπεί από το Ζαγόρι και ειδικότερα από το Κουκούλι. Ταυτόχρονα, χθες, στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας, παρουσία του υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, Παύλου Γερουλάνου, αλλά και του Περιφερειάρχη Ηπείρου, Αλέξανδρου Καχριμάνη, τη συμβολή του οποίου για τον εντοπισμό των εικόνων εξήρε ο υπουργός, έγινε η υποδοχή των άλλων έξι εικόνων που εντοπίστηκαν σε γκαλερί του Λονδίνου και επιστράφηκαν στη χώρα μας, οι τέσσερις εκ των οποίων ανήκουν επίσης σε εκκλησιαστικά μνημεία του Ζαγορίου.

Όλα δείχνουν ότι οι μεταβυζαντινές εικόνες μεγάλης θρησκευτικής και αρχαιολογικής αξίας που κλάπηκαν τα προηγούμενα χρόνια «επιστρέφουν» σιγά, σιγά στη θέση τους, αν και υπάρχουν ακόμη πολλές άλλες που αναζητούνται ανά την Ευρώπη. Ρόλο στον εντοπισμό των εικόνων έπαιξε η ανάρτηση στην ιστοσελίδα της πρώην νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων φωτογραφιών από κλεμμένες εικόνες, αφού μέσα από αυτές έγινε ευκολότερη η αναγνώριση τους.

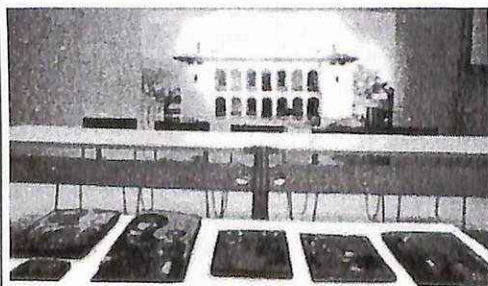
Άλλες έξι στο Άμστερνταμ

Η νέα αποκάλυψη έρχεται από το Άμστερνταμ. Εκεί κατασχέθηκαν, όπως ανακοίνωσε ο κ. Γερουλάνος, έξι εικόνες που είχαν κλαπεί από την Ηπειρο και σύμφωνα με πληροφορίες ανήκουν στην εκκλησία στο Κουκούλι που απογύμνωναν από εικόνες και άλλα κειμήλια, άγνωστοι δράστες παραμονές Χριστουγέννων του 2009.

Οι εικόνες αυτές στο Άμστερνταμ, σε γκαλερί της πόλης, θα δημοπρατούνταν την Κυριακή και αναγνωρίστηκαν, όπως κι αυτές του Λονδίνου, και ταυτοποιήθηκαν με ορισμένες από αυτές που φιλοξενεί με φωτογραφίες στην ιστοσελίδα της η πρώην Ν.Α. Ιωαννίνων.

«Σήκωσαν» τα πάντα από το Κουκούλι

Παραμονές Χριστουγέννων

3. «Πέτρος και Παύλος», 18ος-19ος αι., είχε κλαπεί από τον ναό Αγίου Τρύφωνα Βίκου, νομού Ιωαννίνων. Η κλοπή διαπιστώθηκε στις 25.10. 2009.
4. «Παναγία Οδηγήτρια», 17ος αι., είχε κλαπεί από τον ναό Αγίου Νικολάου Ηλιοχωρίου, Δήμου Τύμφης, Νομού Ιωαννίνων το διάστημα 12-13.04.2009.
5. «Βάπτισμα», 18ος αι., είχε κλαπεί από τον ναό Αγίων Αποστόλων Τσαγκαράδας Πηλίου, Νομού Μαγνησίας στο διάστημα 03-8.12.2009.
6. «Γέννηση του Χριστού», 18ος-19ος αι., είχε κλαπεί από τον ναό Αγίου Τρύφωνα Βίκου, νομού Ιωαννίνων. Η κλοπή διαπιστώθηκε στις 25.10.2009.

(Από την Εφημερίδα «ΝΕΟΙ ΑΓΩΝΕΣ» 15-4-2011)

Εκδρομή του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Ζαγορίου στην Τουρκία

Το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ζαγορίου μετά από τις καθιερωμένες ετήσιες επιτυχημένες εκδρομές του πρώην Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου και ύστερα από απαίτηση πολλών συμμετεχόντων απεφάσισε για φέτος να πραγματοποιήσει άλλη μια επταήμερη εκδρομή με το ίδιο Πρακτορείο ΡΑΜΝΟΤΙΣ TRAVEL στη γειτονική μας ΤΟΥΡΚΙΑ. Το πρόγραμμα της εκδρομής έχει ως εξής:

2η ΜΕΡΑ, ΤΡΙΤΗ, 21/06/11, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ. Πρωινό και αναχώρηση για την περιήγηση της Πόλης. Θα επισκεφθούμε την περίφημη εκκλησία-μουσείο της Αγίας Σοφίας, τον Βυζαντινό Ιππόδρομο (Ατ. Μειντάν) με τον υπέροχο (Ντικιλίτας) κίονα-οβελίσκο που φέρει πάνω του ιερογλυφικά το χάλκινο τρίποδα των Δελφών. Συνεχίζουμε με επίσκεψη στο Μπλε Τζαμί του σουλτάνου Αχμέτ και στο περίφημο Ντολμά Μπαχτσέ Σαράι. Ελεύθερος χρόνος για να επισκεφθούμε το Καπαλί Τσαρσί (κλειστή αγορά), με τα χιλιάδες καταστήματα χρυσαφικά, δερμάτινα κ.α. Επιστροφή στο ξενοδοχείο. Το βράδυ προαιρετική διασκέδαση με χορούς και τραγούδια της Ανατολής. Διανυκτέρευση.

1η ΜΕΡΑ, ΔΕΥΤΕΡΑ, 20/06/11, ΙΩΑΝΝΙΝΑ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ. Συγκέντρωση των εκδρομικών, επιβίβαση στο πούλμαν και αναχώρηση μέσω Εγνατίας Οδού. Με ενδιάμεσες στάσεις στο δρόμο για καφέ και φαγητό, άφιξη στα σύνορα, στους Κήπους, όπου θα γίνει τελενειακός έλεγχος και μικρή στάση στα αεροδρόμια για ψώνια. Αναχώρηση για Κωνσταντινούπολη. Άφιξη και τακτοποίηση

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ 2/ΘΕΣΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΥ «ΡΙΖΑΡΕΙΟ»

Το Ριζάρειο Δημοτικό Σχολείο Μονοδενδρίου ανεβάζει για δέκατη χρονιά θεατρική παράσταση που φέτος είναι αφιερωμένη στην «Οδύσσεια», στην «Οδύσσεια» που βιώνουμε όλοι μας καθημερινά είτε με τα νέα μέτρα είτε με τα παλιότερα που τα ζήσαμε και τα ζούμε...

Οι μαθητές του Σχολείου μας καταπιάνονται με τις περιπέτειες του Οδυσσέα που τις γνώριζαν κι από την ελληνική μυθολογία μεταφέροντάς τις περίφημα στο θεατρικό σανίδι που τόσο πολύ το έχουν ζήσει, αγωνιώντας κι αυτοί, άραγε πότε θα φτάσουν στην Ιθάκη τους. Αλήθεια θα συμβεί κάποτε;...

Η «Οδύσσεια» είναι διασκευασμένη απ' το Νίκο Σφαιρόπουλο ειδικά για παιδιά που δε λείπει το χιούμορ, η συγκίνηση, η περιπέτεια και η θεατρική ευχαρίστηση που απογειώνει την παράσταση.

Η σκηνοθεσία-διδασκαλία- κίνηση είναι του ηθοποιού Νίκου Σφαιρόπουλου, η μουσική των τραγουδιών του Αλέξη Ιωάννου, η τεχνική επιμέλεια του ήχου του Δημήτρη Ντάρα, τα κοστούμια επιμελήθηκε η Σοφία Θεοδωράκη, ενώ τα σκηνικά κατασκεύασε ο Γιάννης Γιώτης.

Τη Δευτέρα 9η Μαΐου 2011 στις 20:30 θα γίνει η επίσημη προεμιέρα του έργου στο Αμφιθέατρο της Ριζαρείου Σχολής στο Χαλάνδρι Αττικής.

- Παραστάσεις θα δοθούν επίσης:
- Στο Καμπέριο Θέατρο Ιωαννίνων τη Δευτέρα στις 06/06/2011, 20:30.
 - Στο Υπαίθριο Θέατρο Μονοδενδρίου την Τετάρτη στις 08/06/2011, 20:00.
 - Στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Κόνιτσας την Τρίτη στις 14/06/2011, 12:00.

Σας περιμένουμε για να παρακολουθήσετε και να στηρίξετε την προσπάθειά μας.

Χορηγός: Δήμος Ζαγορίου
Οι μαθητές και εκπαιδευτικοί
του Ριζαρείου Δημοτικού Σχολείου Μονοδενδρίου.
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΑΠ. ΒΑΣΔΕΚΗΣ

3η ΜΕΡΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 22/06/11, ΚΩΝ/ΠΟΛΗ-ΠΡΟΥΣΑ-ΣΜΥΡΝΗ. Πρωινό. Επιβίβαση στο πούλμαν και αναχώρηση για την Προύσα, διασχίζοντας τη Μαγνησία και το Ακhisar, πόλη που γεννήθηκε ο Νασρεντίν Χότζας. Άφιξη στην Προύσα και σχετική παραμονή για γνωριμία με την πόλη, όπου θα επισκεφθούμε το περίφημο Ουλού Τζμί του 1399 και στη συνέχεια την κλειστή αγορά της Προύσας. Συνεχίζουμε το οδοιπορικό μας για την τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Τουρκίας και το σημαντικότερο λιμάνι εξαγωγών, την Σμύρνη. Άφιξη στο ξενοδοχείο και τακτοποίηση στα δωμάτια. Έπειτα, θα έχουμε ελεύθερο χρόνο στο Κορδελιό. Επιστροφή στο ξενοδοχείο. Δείπνο. Διανυκτέρευση.

7η ΜΕΡΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ, 26/06/11, ΚΟΜΟΤΗΝΗ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ. Πρωινό και αναχώρηση για Ιωάννινα με ενδιάμεσες στάσεις στο δρόμο για καφέ και φαγητό. Άφιξη στην πόλη μας, γεμάτοι εντυπώσεις και αναμνήσεις από την υπέροχη εκδρομή. ΤΕΛΟΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

ΤΙΜΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ: 360 ευρώ κατ' άτομο

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

– Μεταφορά με πολυτελές, υπερωχημένο, ασφαλές, κλιματιζόμενο, πούλμαν του γραφείου μας, με την πολυετή εμπειρία των οδηγών μας.

– Δύο (2) διανυκτερεύσεις στην Κωνσταντινούπολη, δύο (2) διανυκτερεύσεις στην Σμύρνη και μία (1) διανυκτέρευση στο Αϊβαλί, σε επιλεγμένα ξενοδοχεία του γραφείου μας 4****.

Μία (1) διανυκτέρευση στην Κομοτηνή σε επιλεγμένο ξενοδοχείο του γραφείου μας 4**** με πρωινό.

– Έξι (6) πρωινά σε μπουφέ.

– Τρία (3) δείπνα σε επιλεγμένα παραδοσιακά εστιατόρια στην Κωνσταντινούπολη.

– Δύο (2) δείπνα στο εστιατόριο στο ξενοδοχείο στη Σμύρνη.

– Περιηγήσεις-ξεναγήσεις, όπως αναφέρονται στο πρόγραμμά μας.

– Έμπειρος τοπικός ξεναγός.

– Ασφάλεια αστικής ευθύνης (Π.Δ. 339/11-9-96), σύμφωνα με τους νόμους της Ε.Ε.

– Φ.Π.Α.

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

– Εισόδους σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους και κέντρα διασκέδασης.

– Τα ποτά στα γεύματα.

– Ότι αναφέρεται ως προαιρετικό στο πρόγραμμα.

Προσοχή! Χρειάζεται η καινούρια αστυνομική ταυτότητα ή το καινούριο σας διαβατήριο.

4η ΜΕΡΑ, ΠΕΜΠΤΗ, 23/06/11, ΣΜΥΡΝΗ-ΕΦΕΣΟΣ-ΣΜΥΡΝΗ. Πρωινό. Αναχώρηση για επίσκεψη στο Κατιφέ καλέ και στην πλατεία ρολογιού. Ακόμη θα δούμε τις υπέροχες πλατείες, την πανέμορφη παραλιακή λεωφόρο Κονακ Μείνταν, το αρχαιολογικό μουσείο, τα τζαμιά Χισάρ και Σαντιρβάν, τη Μούρνοβα και την Ελληνική συνοικία. Επιβίβαση στο πούλμαν και αναχώρηση για την Έφεσο, την σημαντικότερη αρχαία πόλη της Μ. Ασίας. Εδώ συναντάμε πολλά ενδιαφέροντα σημεία όπως, το μεγάλο θέατρο, Το Ναό της Αρτέμιδος, την Βιβλιοθήκη του Κέλτσου, τα βυζαντινά λουτρά, το οκτάγωνο, την πηγή Τραιανού, την Βασιλική αγορά, το Πρωτανείο, τη Δημόσια αγορά, την Πύλη της Μαγνησίας, την Πύλη του Μυθριδάτη κ.α. Φεύγοντας από τη μαγευτική παλιά πόλη της Εφέσου, όπου είναι και ο οικος της Παναγίας Θεοτόκου. Επιστροφή στη Σμύρνη. Δείπνο. Διανυκτέρευση.

5η ΜΕΡΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 24/06/11, ΣΜΥΡΝΗ- ΠΕΡΓΑΜΟΣ- ΑΪΒΑΛΙ. Πρωινό. Επιβίβαση στο πούλμαν και αναχώρηση για τον αρχαιολογικό χώρο της Πέργαμο. Εκεί θα δούμε το Ασκληπιείο (ένα από τα αρχαιότερα νοσοκομεία).

Συνεχίζουμε το οδοιπορικό μας για Αϊβαλί. Άφιξη και επίσκεψη στη Μονή Ταξιαρχών κ.α. Αναχώρηση για το ξενοδοχείο, τακτοποίηση στα δωμάτια. Δείπνο. Διανυκτέρευση.

6η ΜΕΡΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ, 25/06/11, ΑΪΒΑΛΙ-ΤΡΟΙΑ-ΚΟΜΟΤΗΝΗ. Πρωινό. Επιβίβαση στο πούλμαν και αναχώρηση για την Τροία, την παλιά πόλη του Προϊάμιου που έκλεψε την ωραία Ελένη και αφορ-

Δηλώσεις συμμετοχής μέχρι 31-5-2011 στον κ. Χαντζαρόπουλο Δημήτριο κιν. 6932529355 και στο Δημαρχείο Ζαγορίου στην κ. Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα τηλ. 2653-360320.

Νέα από το Βруσοχώρι

Μια πορεία 40 χρόνων δεν είναι λίγη για ένα σύλλογο. Πρόκειται για το Μορφωτικό και ορειβατικό σύλλογο Βруσοχωρίου που «το 2011 μπήκε δυναμικά στην 5η δεκαετία των δραστηριοτήτων του, της δημιουργίας και της προσφοράς στο χωριό μας». Το γράφει η δασκάλα Ευτυχία Οικονόμου-Γεωργοπούλου στο πρωτοσέλιδο άρθρο της εφημερίδας τους «Τα νέα του Βруσοχωρίου», που ιδρύθηκε το 1993. Το ενδιαφέρον για το χωριό της αρθρογράφου και οι προβληματισμοί της είναι γνωστοί σε μας από τις πολλές συζητήσεις μαζί της που κάναμε στο παρελθόν. Μας μετέφερε κάθε φορά τα νέα του Βруσοχωρίου, αλλά και τα παλιά όπως τα κατέγραφε ο αξιόλογος δάσκαλος πατέρας της. Έτσι το κείμενο μας πληροφόρησε για περισσότερα, αλλά δεν μας ξάφνιασε. Γνωρίζαμε πολύ καλά για τις δραστηριότητες του Μ.Ο.Σ. που δεν περιορίζονται το καλοκαίρι, αλλά γίνονται σε όλη τη διάρκεια του χρόνου και είναι πολύ σημαντικές. Τους ευχόμαστε να τα εκατοστήσουν και να συνεχίσουν το μέχρι τώρα επιτυχημένο έργο τους.

Επιτυχίες συμπατριώτισσάς μας στον αθλητισμό

Στο 3ο ανοικτό τουρνουά πινγκ-πονγκ Βόρειας Ελλάδος Παίδων-Παμπαίδων και Κορασίδων-Παγκορασίδων που έγινε στην Καβάλα 19-3-2011 με τη συμμετοχή 97 αθλητών, η δεκάχρονη **Δανάη Ν. Χριστοδούλου** έφθασε στην **8άδα**. Θερμά συγχαρητήρια στην εγγονούλα του Κούλη και της Αλεξάνδρας.

Μπράβο πολλά και σ' ανώτερα...

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

Τι μπορείτε να δείτε επισκεπτόμενοι το Ζαγόρι

- Τα **μουσεία**: Χλωρίδας & Πανίδας «Λαζαρίδη» στο Κουκούλι, Λαϊκής Τέχνης «Αγάπιος Τόλης» στους Κήπους, «Οικονομίδη» στον Ελαφότοπο, Ριζάρειο Εκθεσιακό Κέντρο και Έκθεση χαλιών & χειροποίητων ειδών στο Μονοδένδρι. Τα ερείπια του μολοσσικού οικισμού στη Βίτσα
- Τις **εκκλησίες**: Αγίου Γεωργίου στους Νεγάδες, Αγίου Βλασίου στο Μεγάλο Πάπιγκο, Αγίων Ταξιάρχων στο Μικρό Πάπιγκο, Αγίου Μηνά στο Μονοδένδρι, Αγίου Νικολάου στο Καπέσοβο και Αγίου Χαραλάμπους στο Βруσοχώρι.
- Τις **μονές**: Βουτσάς στο Γρεβενίτη, Σπηλαιώτισσας στην Αρίστη, Αγίας Παρασκευής στο Μονοδένδρι, στην είσοδο της χαράδρας του Βίκου, Ευαγγελίστριας στα Άνω Πεδινά και Αγίου Ιωάννη Ρογκοβού στο Τσπεέλοβο.
- Τα **πέτρινα γεφύρια** Νούτσου, Καλογερικό, Λαζαρίδη, Παλιόγεφυρο, Βωβούσας, Καμπέραγα, Τσιπιανής και Δόλιανης
- Τους **παραδοσιακούς οικισμούς** Άνω Πεδινά, Αρίστη, Βίκος, Βίτσα, Βραδέτο, Δίλοφο, Δίκορφο, Ελάτη, Ελαφότοπος, Καπέσοβο, Κήποι, Κουκούλι, Μονοδένδρι, Νεγάδες, Πάπιγκο, Σκαμνέλι, Τσπεέλοβο και Φραγκάδες
- Τη **χαράδρα του Βίκου**
- Τη **Δρακόλιμνη της Τύμφης πάνω από το Πάπιγκο**
- Τις «**οβίρες**», φυσικές πισίνες πάνω από το Πάπιγκο, που προσφέρονται για κολύμπι
- Το **θάραθρο της «Προβατίνας»**, το δεύτερο σε βάθος στον κόσμο
- Τη **θέση Οζιά κοντά στο Μονοδένδρι**, γνωστή για το πέτρινο δάσος της
- Την **πέτρινη σκάλα Βραδέτου**, λιθόκτιστο κλιμακωτό μονοπάτι που οδηγεί στον ομώνυμο οικισμό, τον ορεινότερο του Ζαγορίου και το παρατηρητήριο της χαράδρας του Βίκου στη θέση Μπελόη
- Την **Πασχάλειο Σχολή** στο Καπέσοβο.
- Τη **Σαρακατσάνικη Στάνη** στο Γυφτόκαμπο Σκαμνελίου
- Το **Κέντρο Ενημέρωσης στους Ασπραγγέλους** και τα περίπτερα στη Βωβούσα και το Μεσοβούνι
- Το **Κέντρο Ενημέρωσης της WWF** στο Πάπιγκο
- Την **περιοχή Βίκου-Αώου** και τις περιοχές NATURA 2000

Συνάντηση Οικονόμου με τον Υφυπουργό Γ. Νικητιάδη:

Ημερίδα για τον ορεινό τουρισμό ετοιμάζει το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

Με τον Υφυπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, κ. Γ. Νικητιάδη, συναντήθηκε ο Θανάσης Οικονόμου σε μία κοινή προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα θέματα του τουρισμού στην Ήπειρο και ειδικότερα στα Γιάννενα.

Όπως τόνισε ο κ. Οικονόμου στον Υφυπουργό, ο τουρισμός στα Γιάννενα παρουσιάζει πτώση, ειδικά μετά τον Ιανουάριο, γεγονός που προβληματίζει τους επιχειρηματίες των σχετικών κλάδων. Στη συνάντηση, ο **Θανάσης Οικονόμου αναφέρθηκε στη σημασία που έχει ο τουρισμός για την περιοχή και τις τοπικές οικονομίες αλλά και την ειδική προστιθέμενη αξία που αποδίδουν σε αυτόν οι Γιαννιώτες, στην κατεύθυνση της εξωστρέφειας αλλά και «προβολής» και αξιοποίησης της ηπειρωτικής ταυτότητας», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε.**

Ο Υφυπουργός Τουρισμού από την πλευρά του, επαναβεβαίωσε τη σημασία που αποδίδει το Υπουργείο για την αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων που αφορούν τον τουρισμό στα Γιάννενα και στην Ήπειρο γενικότερα, δεσμευόμενος για τη διοργάνωση μίας μεγάλης ημερίδας για τον ορεινό τουρισμό στο Νομό μας και συγκεκριμένα μέχρι τις αρχές Ιουνίου. Στο πλαίσιο αυτό, καλούνται όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, οι σύλλογοι αλλά και οι ιδιώτες να προετοιμάσουν τις προτάσεις τους.

Συνάντηση με Επιτροπή Τουρισμού της Γερμανίας

Παράλληλα, ο Θανάσης Οικονόμου με την ιδιότητα του Γραμματέα της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής, συμμετείχε σε συνάντηση με αντιπροσωπεία της Επιτροπής Τουρισμού

του Γερμανικού Κοινοβουλίου.

Στη συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της ανταλλαγής απόψεων για το σχεδιασμό και την προώθηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, καθώς και τη στήριξη της ελληνικής τουριστικής βιομηχανίας από τη Γερμανία, ο κ. Οικονόμου αναφέρθηκε στην ανάγκη στήριξης του ευρωπαϊκού τουριστικού προϊόντος συνολικά, καθώς εκτιμά ότι μία τέτοια πανευρωπαϊκή προσπάθεια θα συμβάλει πέρα από το προφανές οικονομικό όφελος, στην εμπέδωση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών και των λαών της Ευρώπης. Προσκάλεσε δε τους αντιπροσώπους να επισκεφτούν τα Γιάννενα, υπενθυμίζοντας τη ροή Γερμανών τουριστών στην περιοχή μας και ειδικότερα στο Ζαγόρι και τα Τζουμέρκα, «μία παράδοση που δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάσουμε, πόσο μάλλον που οι Ηπειρώτες μετανάστες μας στη Γερμανία αποτελούν ένα διαρκή και ζωντανό σημείο επαφής».

Οι Γερμανοί βουλευτές από την πλευρά τους, επεσήμαναν το ενδιαφέρον τους για την αποκατάσταση της εικόνας της Ελλάδας στη Γερμανία, καθώς και την αύξηση των επενδύσεων στη χώρα μας.

Τέλος, πρότειναν την πραγματοποίηση «Συνόδου Κορυφής» σε διμερές επίπεδο το φθινόπωρο στο Βερολίνο, με συμμετοχή κοινοβουλευτικών και μεγάλων φορέων των δύο χωρών από το χώρο του τουρισμού και το σχεδιασμό ενός «master plan» με διατυπωμένους σαφείς στόχους. Η ελληνική πλευρά καλωσόρισε την πρόταση.

(Εφημ. «ΝΕΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ» 16-5-2011)

Θα έχει έδρα την Τοπ. Κοινότητα Κήπων

Συστάθηκε το Ίδρυμα για το Λαογραφικό Μουσείο Αγάπιου Τόλη

Συμβολαιογραφική πράξη υπέγραψε ο συλλέκτης

ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΣΕΤΣΗ

Η σύσταση του κοινωφελούς και πολιτιστικού Ιδρύματος στους Κήπους Ζαγορίου, με την επωνυμία «ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΛΗ» –μακροχρόνιο αίτημα των Ζαγορισίων– είναι πλέον γεγονός!

Η σχετική συμβολαιογραφική πράξη, υπεγράφη από τον συλλέκτη κ. Αγάπιο Τόλη, ενώπιον του Συμβολαιογράφου Ιωαννίνων κ. Παύλου Κίτνη την περασμένη Δευτέρα.

Το Ίδρυμα αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και διέπεται από τις διατάξεις της Συμβολαιογραφικής Πράξης, που αποτελούν τον Οργανισμό του, τον Α.Ν. 2039/39, όπως κάθε φορά ισχύει ο νόμος αυτός και των σχετικών διαταγμάτων. Έδρα του Ιδρύματος είναι η Τοπική Κοινότητα Κήπων του Δήμου Ζαγορίου, όπου υποχρεωτικά θα λειτουργεί και θα βρίσκεται το Λαογραφικό Μουσείο.

Σκοποί του Ιδρύματος είναι: Η προβολή, αξιοποίηση, ταξινόμηση, συντήρηση, διάσωση της ιδιωτικής συλλογής λαογραφικού περιεχομένου του ιδρυτή, με σκοπό την επισκεψιμότητά της από οποιοδήποτε επιθυμεί. Η στήριξη πολιτιστικών εκδηλώσεων δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων, που στόχο έχουν την προώθηση του πολιτισμού στο Ζαγόρι...

Πόροι του Ιδρύματος:

- Τα εισοδήματα από την εκμετάλλευση της ιδιωτικής συλλογής (π.χ. εισιτήρια).
- Οι χρηματικές παροχές ή επιχορηγήσεις, καθώς και οι κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές, οποιουδήποτε φυσικού προσώπου προς αυτό...
- Συμφωνά με την Συμβολαιογραφική Πράξη το πρώτο 5μελές Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από
 - Τον ιδρυτή **Αγάπιο Τόλη**, ως ισόβιο πρόεδρο.
 - Τον εκάστοτε Περιφερειάρχη Ηπείρου, ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του.
 - Τον εκάστοτε Δήμαρχο του Δήμου Ζαγορίου, ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του.

- Τον **Δημήτριο Δέρβα**, του Θρασύβουλου, συνταξιούχο εκπαιδευτικό, κάτοικο Κήπων Ζαγορίου.
- Τον **Ιωάννη Τσεκούρα** του Δημητρίου, συνταξιούχο τραπεζικό, κάτοικο Κήπων Ζαγορίου.

Ο ιδρυτής, δύναται με άλλη πράξη του ή με διάθεσή του, να ορίσει τον πρώτο μετά απ' αυτόν πρόεδρο του Δ.Σ., καθώς και τους δύο εκπροσώπους από την Τοπική Κοινότητα Κήπων (δηλαδή σε σύνολο πέντε (5) μελών, οι τρεις (3) υποχρεωτικά θα προέρχονται από την Τοπική Κοινότητα Κήπων).

Ο εκάστοτε πρόεδρος, μετά τον πρώτο διορισμένο από τον ιδρυτή, θα ορίζεται με πράξη, ύστερα από ψηφοφορία, από το σύνολο των μελών του Δ.Σ. και υποχρεωτικά θα είναι ένας εκ των τριών δημοτών της Τοπικής Κοινότητας Κήπων (αρθρ. 4).

Σημειώνεται ότι, το κτίριο που κατασκευάστηκε με δαπάνη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων (645.156 ευρώ) θα περιέλθει νομίμως στο νεοσυσταθέν Ίδρυμα. Για την ενίσχυση του εν λόγω Λαογραφικού Μουσείου, έχουν διατεθεί επίσης στο παρελθόν τριάντα εκατομμύρια δραχμές (30.000.000). Δέκα εκατομμύρια από το Περιφερειακό Συμβούλιο Ιωαννίνων και είκοσι εκατομμύρια από Κρατικό Φορέα. Πρέπει να υπογραμισθεί ότι, με το επίμαχο θέμα, έχει, κατ' επανάληψη, ασχοληθεί ο «Πρωινός Λόγος», ύστερα από αιτήματα φορέων και πολιτών της περιοχής.

Η παρέμβαση του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας κ. **Οικονόμου**, για την επίλυση του μακροχρόνιου προβλήματος, υπήρξε καθοριστική.

Ο νέος θεσμός του «Καλλικράτη» είναι αναμφισβήτητα ιδιαίτερα χρήσιμος για τους φορολογούμενους πολίτες, εφ' όσον βέβαια επιλέγει ο κατάλληλος άνθρωπος, όπως συνέβη στην Περιφέρεια Ηπείρου.

(ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΗΜ. «ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ» ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ)

Το Λύκειο των Ιωαννίνων τίμησε την μητέρα

Την Κυριακή 8 του Μάη ημέρα της γιορτής της μητέρας παγκοσμίως, το Λύκειο Ιωαννίνων, με την μακροχρόνια και πλούσια δραστηριότητά του, διοργάνωσε εκδήλωση στην αίθουσα της ΕΗΜ στις 12 το μεσημέρι. Οι Γιαννιώτες τίμη-

Ο Ζαγορίσιος Πρόεδρος του Ι.Β.Ε. συγχαίρει την Πρόεδρο του Λυκείου κα Πιπίτσα Δούνια.

σαν τη γιορτή της μάνας γεμίζοντας την αίθουσα και χειροκρότησαν θερμά τους διοργανωτές με επικεφαλής την δραστήρια πρόεδρο Πιπίτσα Δούνια, καθώς και την γνωστή Ζαγορίσια δασκάλα Ελένη Οικονομίδου-Δούβλη, η οποία συγκίνησε το κοινό με το περιεχόμενο και τη γλαφυρότητα της ομιλίας της.

Την εκδήλωση έκλεισε η χορωδία του Λυκείου Ελληνίδων, γνωστή κι αυτή για τις επιτυχημένες εκδηλώσεις της. Η χαρά η δική μας είναι ξεχωριστή, αφού τόσο η πρόεδρος του Λυκείου Ελληνίδων, όσο και η ομιλήτρια της εκδήλωσης είναι Ζαγορίσιες, τις οποίες και συγχαίρουμε.

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΣΗΦ & ΕΣΘΗΡ ΓΚΑΝΗ

Προς την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ζαγορίου
- Ενταύθα

Αξιότιμοι Κύριοι

Το «Ίδρυμα Ιωσήφ και Εσθήρ Γκάνη», που λειτουργεί στα Γιάννινα από το 2000, παράλληλα με τις άλλες δραστηριότητές του, δημιουργεί βιβλιοθήκη μ' αντικείμενο την ιστορία, την λαογραφία και τον πολιτισμό της ευρύτερης περιοχής των Ιωαννίνων.

Είναι φυσικό ότι σημαντικό τμήμα της βιβλιοθήκης αυτής αποτελεί και η περιοχή του Ζαγορίου με το χωρίς προηγούμενο πολιτιστικό του παρελθόν.

Το Δ.Σ. του Ιδρύματος υποβάλλει την παράκληση να μας προμηθεύσετε με βιβλία, έντυπα (εφημερίδα) κλπ, που αναφέρονται στο Ζαγόρι και την ιστορική του διαδρομή με την βεβαιότητα ότι θα συμβάλλετε τα μέγιστα στην μελέτη και την προβολή του ιστορικού Ζαγορίου και της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου.

Με τις ευχές μας για την επιτυχία στο έργο σας.

Ο Πρόεδρος

Ναπ. Μάργαρης

ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΣΗΦ & ΕΣΘΗΡ ΓΚΑΝΗ Σούτσου 26 Τ.Κ. 45444
Τηλ./Fax 26510 36517 - email: igani@otenet.gr

Σ'Ν ΑΡΡΕΝΤΑ

*«Ξικ', ξικ', ξικ' ακάθαρτο ανεμικό!

Μέσα το καλό, όξω το κακό, στις πέτρες στα βουνά
ζερβά κι αντίζερβα να πάει.

Στις φλόγες κουσί, στο χάος εκείθε να χαθεί,

μπροστά μου μην ξαναφανεί.

Στο καθαρτήριο της φωτιάς, στο καθαρτήριο της φωτιάς.

Ξικ', ξικ', ξικ' τρισκατάρατο δαιμονικό, στα όρη στ' άγρια βουνά,
Χριστός και Παναγιά.

Άρχοντα του σκότους, των δολερών και βδελυρών δυνάμεων,

μακριά από μένα, στα όρη στ' άγρια βουνά, κόκκαλο μαγιά.

Ξικ', ξικ', ξικ' μακριά από μένα, στα όρη, πιλάλα στ' άγρια βουνά,
κόκκαλο μαγιά!»

Ακροτελεύτια επωδή στο τραγικό προσώπείο της αλαζονικής
και εκπεσμένης εποχής μας!

Ο άνθρωπος που γελά, δίχως ωστόσο να ξέρει γιατί γελά.
Πάντως γελά κι όλο γελά!

Αναντίρρητα η φύση μας χάρισε γενναιόδωρα και μάλιστα με
μεγάλη πλειοδοτική ευχέρεια την έκφραση και την παρορμητική
διάθεση του γέλιου. Δεν ξέρω όμως αν και κατά πόσο αυτό μπο-
ρούμε, έστω και ακούσια ή εκτονωτικά, να το ξαμολάμε «ριπη-
δόν» και με τέτοια παραλληληματική φρενίτιδα σε κάθε ανεπιτή-
ρητη κι αναιτιολόγητη στιγμή της επιδερμικής ή ιλαροτραγικής κι
ανούσιας ή ίσως και παρανοϊκής ακόμη καθημερινότητάς μας.

Ωστόσο όμως, χαμένος κυριολεκτικά στην καταματωμένη ιλύ
και τον κονιορτό της συγκεχυμένης και τετρωμένης εποχής μας,
ο άνθρωπος – όντως αυτός ο εσπευμένος και στυλβωμένος χρυ-
σοκάνθαρος που όλο εριζεί και βρυχάται – αποκεκομμένος κι
ολότελα αποσυντονισμένος από τη συνειδηση και τους υπερευ-
αίσθητους διαύλους του εσωτερικού του προσανατολισμού, αβέ-
βαιος, άπελπις, ασταθής, υπαρκτικά αυτοαναζητούμενος,
συγκρουσιακός, ασαφής, διατεταραγμένος κι αποπνικτικά αυτο-
παγιδευμένος στην αδιέξοδη και γκρίζα στενωπό της καφκικής
του πραγματικότητας, γελά ξεκαρδιστικά κι όλο γελά. Γελά δίχως
εν τέλει να ξέρει γιατί γελά. Πάντως γελά κι όλο γελά. Γελά
απλώς για να γελά!...

Φωκίων Ιωάν. Καψάλης

Σημείωση:

1η Διαγράμμιση: Σαρακατσάνικο ξόρκι, από την εξαδέλφη μου Θεοδώρα Κ.
Καψάλη.

2η Διαγράμμιση: Ποντιακό ξόρκι, από τη Ελισάβετ Γ. Παπαγεωργίου –
Τσεκερίδου,

εμπλουτισθέντα κι διευρυνθέντα από τον γράφοντα.

Ξόρκι: μαγικά λόγια προς απαλλαγή δαιμονισμένου από την σατανική επιρ-
ροή. Τελείται υπό ειδικού ιερέως –εξορκιστού- χρησιμοποιώντας προς τούτο
συγκεκριμένες φράσεις του Ευαγγελίου. Είναι δε επικίνδυνη και βασανιστική
τελετουργία, διότι έρχεται άμεσα αντιμέτωπος με τον ίδιο τον σατανά. Κι' όπως
μου συνέστησε γνωστός ιερέας εξομολογητής, δεν πρέπει κάποιος αναμρόδιος
να καταπιάνεται με παρόμοια θέματα, είναι επικίνδυνο. Τι εννοούσε;...

Νέα Ξενοδοχειακή μονάδα στο Μονοδένδρι

Από το Πάσχα 2011 άρχισε η λειτουργία στο Μονοδένδρι της
νέας ξενοδοχειακής μονάδας –επέκταση της επιχειρηματικής
δραστηριότητας στον τομέα της τουριστικής εκμετάλλευσης–
της οικογενείας Δασκαλοπούλου, που χρονολογείται πριν από το
1986. Πρόκειται για ένα καθ' όλα σύγχρονο ξενοδοχείο με την
επωνυμία «ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ».

Ευχόμαστε στους ιδιοκτήτες του καλές δουλειές.

ΙΔΡΥΜΑ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 51 - ΑΘΗΝΑ 106.76

Τηλ. 210.72.10.661 Fax 201.72.28.736 - e-mail: info@rizarios.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Ίδρυμα της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής ανακοινώνει, ότι η
Ριζαρείος Χειροτεχνική Σχολή Μονοδενδρίου για το σπουδαστικό έτος
2011-12 δέχεται μαθήτριες για την κατάρτισή τους στην υφαντική τέχνη,
την ταπητουργία, το κέντημα (μηχανής και χειρός) και άλλων μορφών
χειροτεχνίας, όπως διακοσμητικών ειδών, ανθοδετικής, ζωγραφικής και
κοσμηματος.

Η φοίτηση είναι διετής και οι καταρτιζόμενες επιδοτούνται:

– Οι του Α' έτους με εκπαιδευτικό επίδομα 88,00 Ε μηνιαίως.

– Οι του Β' έτους με εκπαιδευτικό επίδομα 147,00 Ε μηνιαίως.

Υπάρχει δυνατότητα μετακίνησης των καταρτιζομένων με το λεωο-
φορείο της Σχολής από και προς Ιωάννινα. Για κείνες που κατάγονται
από άλλες περιοχές της Ελλάδος υπάρχει δυνατότητα δωρεάν φιλοξε-
νίας στο οικοτροφείο της Σχολής Μονοδενδρίου.

Στις αποφοίτους παρέχεται η δυνατότητα για εργασία με ασφάλιση
στο Ι.Κ.Α.

Αιτήσεις συμμετοχής καθημερινές και από ώρα 09:00-16:00 έως και
την 30/09/2011 στη διεύθυνση:

Ριζαρείος Χειροτεχνική Σχολή Μονοδενδρίου

Μονοδένδρι Ζαγορίου

440 07 Ιωάννινα

Τηλ. 2653071382, 2653071388, 2653071573 & 2653071119

Αθήνα 05/05/2011

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Σεμινάριο στη Ριζαρείο Χειροτεχνική Σχολή Μονοδενδρίου

Η Ριζαρείος Χειροτεχνική Σχολή Μονοδενδρίου διοργανώνει σεμινά-
ριο με τίτλο «Εισαγωγή στην τέχνη της υφαντικής» και «Εισαγωγή στην
τέχνη της ταπητουργίας».

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή και εξοικείωση των συμμετε-
χόντων με τις δύο αυτές τέχνες, οι οποίες τείνουν να εκλείψουν. Οι συμ-
μετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τόσο τη διαδικασία της
ταπητουργίας και να δημιουργήσουν ένα πρώτο κομμάτι υφαντού.

– Έναρξη σεμιναρίου: Τετάρτη 1η Ιουνίου 2011

– Διάρκεια: 30 ώρες

– Ημέρες διεξαγωγής σεμιναρίου: Δευτέρα και Τετάρτη και ώρες απο-
γευματινές. Δυνατότητα επέκτασης σεμιναρίου και πρωινές ώρες.

– Μετακίνηση από και προς το Μονοδένδρι με το λεωφορείο της
Σχολής.

– Καφές και σνακ στα διαλείμματα.

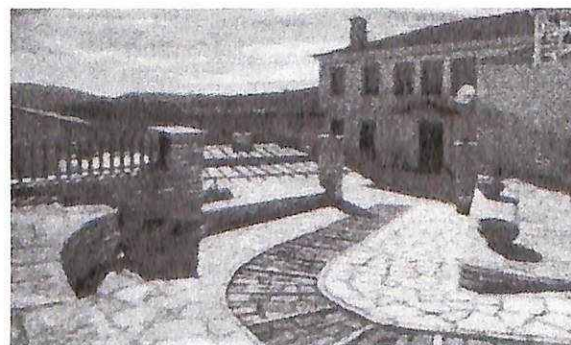
– Οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα με τη λήξη του σεμιναρί-
ου να πάρουν μαζί τους το αντίστοιχο δείγμα υφαντού ή χαλιού το οποίο
θα έχουν φτιάξει.

– Θα χορηγηθεί βεβαίωση παρακολούθησης σεμιναρίου.

– Κόστος συμμετοχής 30Ε.

– Θέσεις περιορισμένες.

Φωτογραφική έκθεση

Στο Ριζαρείο Εκθεσιακό Κέντρο στο Μονοδένδρι φιλοξενείται η φωτο-
γραφική έκθεση του Λεωνίδα Παπάζογλου «Φωτογραφικά πορτραίτα από
την Καστοριά και την περιοχή της, την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα».
Καθημερινά 9.00-16.00 όλες τις μέρες της εβδομάδας (τηλ. 26530 71573).

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΠΡΑΚΑΣ

Σαν κεραυνός έπεσε η είδηση του ξαφνικού θανάτου του αδερ-
φικού μου φίλου **Κώστα Γιαπρακά**. Πάγωσε η μικρή κοινωνία του
χωριού μας και η μεγάλη κοινωνία της Πάτρας. Έκαψε τις καρδιές
της οικογένειάς του, του αδερφού του, των συγγενών του, των
φίλων του και γενικά όσων τον αγαπούσαν.

Και ποιος δεν αγαπούσε το φίλτατό μου Κωστάκη.

Δεν χρειάζονται λόγια για να εκθειάσω το χρυσό και ακέραιο
χαρακτήρα του.

Ήταν ένα απλό παιδί του λαού που μεγάλωσε σε ένα καλό οικο-
γενειακό περιβάλλον και πήρε όλα τα εφόδια τα οποία τον ανέδει-
ξαν σε ένα καλό οικογενειάρχη και έναν άριστο τοπογράφο.

Ήταν πάντοτε με το χαμόγελο στα χείλη, προσηνής, ευγενικός,
φιλότιμος, αγαπητός, εργατικός, ταπεινός.

Ήταν με λίγα λόγια το καλύτερο παιδί του χωριού!

Ήταν το καμάρι του χωριού μας!

Ήταν ο Κωστάκης μας!

Όλο το χωριό του ανταπέδωσε την αγάπη του και αυτό αποδεί-
χτηκε με την πάνδημη κηδεία του. Βούλιαξε το Καλπάκι από την
κοσμοθάλασσα που τον τίμησε με την παρουσία της και τον απο-
χαιρέτησε στο μακρινό του ταξίδι. Η οικογένειά του έχασε τον προ-
στάτη της.

Η Δημητρούλα έχασε τον αγαπημένο της σύζυγο, τα παιδιά έχα-
σαν το στοργικό τους πατέρα.

Ο Θανάσης έχασε τον αγαπημένο του αδερφό και εγώ έχασα
τον αδερφικό μου φίλο.

Η συμπάρασταση όλων μας ας είναι ένα βάλαμο για την οικο-
γένειά του για να αντέξει το βαρύ πένθος. Αν ενώσουμε τα δάκρυα
όλων όσων κλάψαμε τον αγαπητό μας Κώστα θα κάνουμε μια
θάλασσα πλατεία που το κύμα της θα χτυπάει πάνω στα βράχια και
ο Κώστας θα ακούει τη γλυκειά αρμονία που θα τον νανουρίζει
στον αιώνιο ύπνο του.

Θέλω να τονίσω ότι όχι μόνο το Καλπάκι, ο Ελαφότοπος, η γύρω
περιοχή αλλά και η Πάτρα που ήταν η δεύτερη πατρίδα του εκλιπό-
ντος τίμησαν με την παρουσία τους τη νεκρώσιμη ακολουθία.

Αγαπούσες αγαπητέ μου Κώστα πολύ το χωριό σου και συχνά
το επισκεπτόσουν. Επισκεύασες το πατρικό σου σπίτι στο Καλπάκι
και το έκανες αγνώριστο.

Δεν έζησες όμως να το χαρείς με την αγαπημένη σου οικογέ-
νεια. Αξιώθηκες να κάνεις μια σωστή οικογένεια.

Η αγαπημένη σου σύντροφος, τα εξαιρετικά σου παιδιά Γιώργος
και Νίκος που είναι αξιόλογα μέλη της κοινωνίας των Πατρών, θα
είναι υπερήφανοι που είχαν έναν καλό σύζυγο και έναν στοργικό
πατέρα.

Φίλε μου!

Τώρα που σε έχασα ο νους μου τρέχει στα περασμένα, στα
δύσκολα, τα φτωχικά και πέτρινα χρόνια. Τότε που λέγαμε όλα μας
τα μυστικά.

Αναπολώ την υπομονή που κάναμε μέχρι να αξιωθούμε να βρού-
με το δρόμο μας, να κάνουμε οικογένεια, να ζήσουμε κι εμείς ευτυ-
χισμένοι.

Θα σε θυμάμαι σ' όλη μου τη ζωή και στ' αυτιά μου έμειναν οι

Σπύρος Πιτσαρός

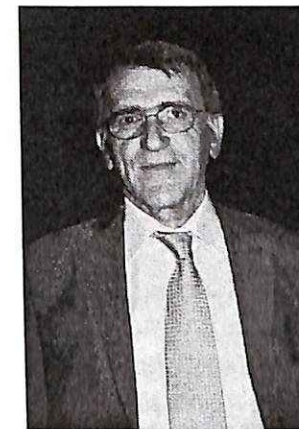
– Θερμά συλλυπητήρια στην αγαπητή μας **Κάλλυ Κυριαζή-
Πιτσαρού**, Αντιπρόεδρο της ΙΛΕΖ και στο γιο της **Κίμωνα** για το
θάνατο του πολυαγαπημένου συζύγου και πατέρα **Σπύρου
Πιτσαρού**, γνωστού επιχειρηματία της Πάργας.

Το Δ.Σ. της ΙΛΕΖ

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

– Στη συνεργάτιδά μας και φίλη μας κ. **Μαίρη Κωστή**, καθη-
γήτρια και τις αδερφές της για το θάνατο της αγαπημένης μητέ-
ρας τους, θερμά συλλυπητήρια και ο Κύριος να αναπαύσει την
ψυχή της.

«Το Ζαγόρι μας»

στο Τσεπέλοβο. Είμασταν εκεί για το στερνό αντίο. Ανάλαφρο το
χώμα που τον σκέπασε και η μνήμη του αιώνια. Θερμά συλλυπητή-
ρια σ' όλους τους συγγενείς του.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΑΡΤΕΜΙΣ (ΝΤΕΜΗ) ΠΟΥΤΕΤΣΗ-ΜΑΝΕΚΑ

Έφυγε πρόσφατα, μια ωραία
Γιαννιώτισσα με Ζαγορίσιες καταβολές,
η γνωστή και καταξιωμένη ζωγράφος
Ντέμη Πουτέτση-Μανέκα. Η Ντέμη
ήταν κόρη της Πανωσουδενιώτισσας
αρχόντισσας Ανδρονίκης Αριστείδη
Δόνου και του Γιαννιώτη γιατρού
Παύλου Πουτέτση. Γνωστή στα
Γιάννενα ως άνθρωπος και νέα με
πολλά χαρίσματα ψυχικά και φυσιο-
γνωμικά. Ερωτεύτηκε και παντρεύτηκε
το γνωστό στα Γιάννενα γιατρό
Μανέκα με τον οποίο απέκτησε ένα
παιδί, το Βασίλη, αρχιτέκτονα. Η Ντέμη
δεν ξεχνούσε τις Ζαγορίσιες ρίζες της κι ήταν συνδρομητρια και
συνεργάτης του περιοδικού μας από τα πρώτα του χρόνια του.

Στους δικούς της τα θερμά μας συλλυπητήρια.

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΑΝΩ ΡΑΒΕΝΙΑ**Θάνατοι**

– Ο 85χρονος **Ιωσήφ Αταλόγλου** αναπαύτηκε στην Αθήνα στις 11-4-2011.

Θερμά συλλυπητήρια στα παιδιά του Σταυρούλα και Παύλο Βακάλη και λοιπούς συγγενείς.

Βαπτίσεις

– Ο **Γιώργος Σ. Μυριούνης** και η **Μαρίνα Δρόσου** στο Κανάλι Πρέβεζας βάπτισαν το κοριτσάκι τους τη δεύτερη μέρα του Πάσχα και την είπαν **Αγγελική**, το όνομα της πανωραβενιώτισσας γιαγιάς Αγγελικής, το γένος Κων. Τσουμάνη. Να ζήσει και νυφούλα να τη χαρούν.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΑΡΙΣΤΗ**Θάνατοι**

– Απεβίωσε και κηδεύτηκε πρωτομαγιάτικα, στην κεντρική εκκλησία της Αρίστης η αιωνόβιος (91 ετών) **Ευδοξία Τζιότζιου**.

Η εκκλησία ήταν κατάμεστη από πλήθος κόσμου που παρακολούθησε την εξόδιο ακολουθία και ακολούθησε τη μεταφορά της στο Κοιμητήριο. Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της.

Στ. Συκιώτης

– Ο **Δημοσθένης Σπύρου** του Στεφάνου και της Μελάνης απεβίωσε στο Βενιζέλειο Νοσοκομείο Ηρακλείου

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

– Το ζεύγος **Γεωργίου Βογιατζή** και **Βασιλικής (Βάντας) Ράπη** το Σάββατο 30 Απριλίου 2011 στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Αγοράς Ιωαννίνων βάπτισαν τον πρωτότοκο γιο τους και το όνομα αυτού **Νικόλαος-Νέστωρ**. Ανάδοχος ήταν ο Γεώργιος Γεωργιάδης. Στους ευτυχείς γονείς, τον ανάδοχο και τους παππούδες να χαίρονται τον νεοφώτιστο με υγεία και καλή τύχη.

Σ.Θ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Κρήτης στις 28-1-2011. Συλλυπητήρια θερμά...

– Η πολύτεκνη καλομάνα και ζαγορίσια νοικοκυρά **Ευδοξία** χήρα Βασιλείου **Τζιότζιου**, απεβίωσε την Πρωτομαγιά του 2011.

Νάχουν την ευχή της και να της πάρουν τα χρόνια οι απόγονοί της...

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ**Θάνατοι**

– Τρεις χωριανοί μας έφυγαν από τη ζωή.

– Στις 26-4-2011 απεβίωσε η **Ιοκάστη** χήρα Ιωάννου **Ζεκίνα** το γένος Καρβούνη.

– Στις 27-4-2011 απεβίωσε ο δάσκαλος **Κώστας Κατσούπης** σε ηλικία 51 ετών και η **Ευδοξία Μπήκα-Σκόρδου** που ζούσε με την οικογένειά της στη Θεσσαλονίκη.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

Μιχ. Κουμπάρος

ΒΙΚΟΣ**Βαπτίσεις**

– Ο **Θεόδωρος Ράγγας** και η **Αναστασία Μπουζούκα** βάπτισαν το τρίτο παιδάκι τους στη Λιγούβη.

Ο νουνός Σπύρος Ζήγος της χάρισε δύο ονόματα **Μαρία-Σταματίνα**. Να ζήσει και νυφούλα να τη χαρούν...

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΒΟΒΟΥΣΑ**Θάνατοι**

– Ο Γεώργιος **Δρούγιας** του Νικολάου και της Αγγελικής που είχε γεννηθεί στις 4-3-1938, απεβίωσε στις 18-4-2011. Θερμά συλλυπητήρια.

ΓΡΕΒΕΝΗΤΙ**Θάνατοι**

– Ο 86χρονος **Ιωάννης Γκαθρέας** του Δημητρίου και της Ευανθίας, απεβίωσε στις 29-4-2011.

Συλλυπητήρια θερμά.

– Στις 17 Μαΐου πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα, ο **Νικόλαος Γιαννώρος**, πλήρης ημερών. Σ' όλους τους δικούς του θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

ΔΕΜΑΤΙ**Αρραβώνες**

– Ο **Χρυσοβαλάντης Ν. Σταπαρούνας** αρραβωνιάστηκε στις ΗΠΑ με την Αθηνά Κ. Νικολού. Καλά στέφανα!

Θάνατοι

– Έφυγε από τη ζωή στα Ιωάννινα η **Γλυκερία Αν. Νικολού** σε ηλικία 93 ετών. Θερμά συλλυπητήρια!

– Η **Γλυκερία** χήρα Αναστασίου **Νικολού** αναπαύτηκε το Μεγαλοβδόμαδο στον Άγιο Νικόλαο Κοπάνων Ιωαννίνων. Νάχουν την ευχή της και να της πάρουν τα χρόνια οι απόγονοί της.

ΕΛΑΤΗ**Θάνατοι**

– Τη Μ. Τρίτη απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη την επομένη στη γενέτειρά του τη Σπάρτη ο **Δημήτριος Αλεξάκης** αξιωματικός της Αστυνομίας εν αποστρατεία.

Ο Σύλλογος των Ελατινών συλλυπείται εγκάρδια την σύζυγό του Έλσα, τα παιδιά του Κώστα και Γιούλα και όλους τους συγγενείς του ευχόμενοι την εξ ύψους παρηγορία.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ**Θάνατοι**

– Πέθανε και κηδεύτηκε στο Καλπάκι ο **Κώστας Γιαπρακάς**, υπάλληλος Τοπογραφικής Υπηρεσίας Πατρών, σε ηλικία μόλις 61 ετών.

Στη σύζυγό του Δήμητρα, στα παιδιά του Νίκο και Γιώργο και στον αδερφό του θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

Οικογ. Γιάννη Ευθυμίου

– Την Κυριακή 8/5/11 πέθανε και κηδεύτηκε στην Πρέβεζα η **Ισαβέλλα Ανδρώνη-Τσολακίδου** σε ηλικία 83 ετών. Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της.

«Το Ζαγόρι μας»

– Η καλοσυνάτη **Γιαννούλα** χήρα του αείμνηστου Στέφανου **Γκούρη**, ξεκουράστηκε για πάντα στο Τσεπέλοβο στις 9 Μάη του 2011. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς της.

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΙΤΕΑ**Θάνατοι**

– Η **Ελένη**, χήρα Χρήστου **Βασιλείου** ξεκουράστηκε για πάντα στον Άγιο Νικόλαο Κοπάνων Ιωαννίνων στις 13-4-2011. Συλλυπητήρια.

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ**Θάνατοι**

– Ύστερα από μακρόχρονη ασθένεια, πέθανε στις 17 του Μάη και κηδεύτηκε στα Γιάννινα, ο **Σταύρος Γιαννόπουλος**, εκπαιδευτικός και πρώην Επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης, σε ηλικία 84 ετών. Ο Σταύρος κατήγετο από τον Άγιο Σωτήρα Β. Ηλείου, βρέθηκε όπως πολλοί ξεριζωμένοι στην Ελλάδα, όπου σπούδασε.

Παντρεύτηκε την Κάτω Σουδενιώτισσα δασκάλα, Ιωάννα Καλαντζή. Δραστήριο μέλος του Βορειοηπειρωτικού Ιδρύματος στα Γιάννινα, αγωνίζονταν πάντα για την ιδιαιτερή του πατρίδα.

Στη σύζυγό του, στα παιδιά του και σ' όλους τους συγγενείς του, θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

ΚΗΠΟΙ**Γεννήσεις**

– Η **Μελλομένη Δέρβα** και ο **Γιάννης Κανταρέλλης** χάρισαν ένα υγιέστατο αδελφάκι στον Άλκιμο-Κων/νο τους στις 28-3-11 στα Γιάννινα. Να τους ζήσει γερό και τυχερό.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ**ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ****Γεννήσεις**

– Η **Αναστασία Ν. Καραγιάννη** και ο **Ιωάννης Καρέντζης** απέκτησαν στις ΗΠΑ αγόρι. Να τους ζήσει!

Βαπτίσεις

– Στις 25 Απριλίου η **Πετρούλα Κ. Οικονόμου** και ο **Αθανάσιος Τσατσάνης** βάπτισαν στην Ανατολή το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα **Ιωάννης**.

– Στις 25 Απριλίου η **Αλεξάνδρα** και ο **Αριστείδης Γ. Τσικουράς** βάπτισαν στους μηλιωτάδες το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα **Ιωάννα-Μαρία**. Να τους ζήσουν!

Θάνατοι

– Έφυγε από τη ζωή στις ΗΠΑ ο **Αριστείδης Β. Οικονόμου** σε ηλικία 68 ετών. Θερμά συλλυπητήρια! Βασίλης Σπύρου

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ**Βαπτίσεις**

– Στις 30 Απριλίου 2011 έγινε στον Άγιο Νικόλαο Αγοράς μία όμορφη βάπτισή του εγγονού αγαπημένων φίλων μας Αντώνη και Μάρθας Ράπη. Μετά την βάπτισή έγινε ωραιότατο τραπέζι στους προσκεκλημένους στη στοά Λούλη.

Ευχόμαστε ολόψυχα στους παπούδες, στους γονείς **Γιώργο** και **Βάντα** καθώς και στο θείο Διαμαντή να τους ζήσει ο νεοφώτιστος **Νικόλαος-Νέστωρ**, να είναι ευλογημένος και τυχερός σε όλη του τη ζωή.

Με αγάπη

Δημήτρης-Ντίνα Τόμου

Συγχαρητήρια

– Τον αγαπητό μας φίλο και συνεργάτη **Πάνο Δ. Τζιόθα**, που έγινε μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, συγχαίρουμε από καρδιάς και του ευχόμαστε υγεία και δύναμη να ερευνά και να γράφει.

«Το Ζαγόρι μας»

ΝΕΓΑΔΕΣ**Θάνατοι**

– Στις 17 Μαΐου πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα, ο **Χριστόδουλος Σαχίνης**, ετών 65, συνταξιούχος Αστυνομικός. Στους δικούς του θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας»

ΠΑΠΙΓΚΟ**Γεννήσεις**

– Η **Κωστούλα Οικονόμου** και ο **Κώστας Λαγός** στις 15 Απριλίου 2011 χάρισαν στον Ανδρέα και τη Μελίνα τους ένα υγιέστατο αδελφάκι στα Γιάννινα. Γερό και τυχερό το πέμπτο εγγονάκι του Όθωνα και της Κούλας Λαγού.

ΤΡΙΣΤΕΝΟ**Θάνατοι**

– Η **Βασιλική** χήρα Γεωργίου **Κασίμη**, το γένος Παύλου Στυλίδη απεβίωσε στις 29-3-2011. Συλλυπητήρια. Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ**Γεννήσεις**

– Ο **Θανάσης Δ. Τσουμάνης** και η **Χριστίνα Χρ. Μπριασούλη** στις 20-4-2011 στα Γιάννινα, χάρισαν ένα υγιέστατο αδελφάκι στην Κωνσταντίνα τους. Να ζήσει γερό, τυχερό και ευτυχισμένο.

Μουσαφίρ Οντάς

Παραδοσιακός Ξενώνας

Αφοί Ράπη

Καπέσοβο Ζαγορίου
Ιωάννινα, Τ.Κ.: 44007
Τηλ.: 26530 71727 - 71708
Κιν.: 6974 443640
www.mousafirontas.gr

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΛΩΡΕΕΣ**ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ**

– Αντί στεφάνου χρηματικά ποσά στον πολιτιστικό σύλλογο Ασπραγγέλου **εις μνήμην Ζεκίνα Ιοκάστης** και **Κατσιούπη Κωνσταντίνου** προσέφεραν:

Οικ. Δημητρίου Μπίκα 20Ε, Γεωργίου Τσώλη 20Ε, Ζαμπακόλα Σωτηρίου 40Ε, Αηγιόλαου Γκίτσα 20Ε, Φερεντίνου Βασιλείου 20Ε, Σπυριδούλας Κομπάρου 20Ε, «Βοήθεια στο σπίτι» Κεντρικού Ζαγορίου 20Ε, Γκίτσας Κωνσταντίνος 40Ε, Ευφροσύνη Γκοζίνα 20Ε, Κυριαζή Άλκηστη 20Ε.

– Στη μνήμη της **Ιοκάστης Ζεκίνα** χρηματικά ποσά αντί στεφάνου κατέθεσαν στην Εκκλησία του χωριού μας οι:

Οικ. Τσαπάρη Κων/νου, Τζιόβας Φρίξος, Χρόνη Αριστεά, οικογ. Κάτσενου Τηλέμαχου, Καλογήρου Γεωργίου, Καρβούνη Κων/νου, Αθανασίου Νικήφωρου, Αρβανίτη Νίκου, Ασήμ Χότζα, οικ. Βραστόυ Χρήστου, Καρβούνη Ανδρέα, Καραγιάννη Θωμά, Κρανά Χρήστου, Κατσαβριά Ιωάννη, Παπαναστασίου Γαβριήλ, Καρβούνη Βύρων, Γκιώκα Σαμπάν.

Και η οικογ. Καρβούνη Νικολάου του Παντελή χρηματικό ποσό στο Μοναστήρι του χωριού μας.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή τους ευχαριστεί θερμά.

– Στη μνήμη **Κώστα Κατσιούπη** χρηματικά ποσά αντί στεφάνου κατέθεσαν στην εκκλησία του χωριού μας οι:

Οικ. Γιαννακούλη Κων/νου, Φρίξος Τσολάκης, Καρβούνης Βύρων, οικ. Οικονόμου Κίμων, Φωτοπούλου Παρασκευή, οικ. Καρβούνη Ευάγγελου, Καραγιάννη Κων/νου, Καψάλη Αλεξάνδρου, Κάτσενου Θεοδώρου, Κάτσενου Τηλέμαχου, ο Δήμαρχος Ζαγορίου Γαβριήλ Παπαναστασίου για την προσφορά του ως κοινοτικός σύμβουλος, Τζιόβας Φρίξος, οικογ. Τσαπάρη Κων/νου, Καρβούνη Ανδρέα, Γκοζίνα Ξενοφάντα, Κάτσενου Τρυφωνα και Κάτσενου Παναγιώτη, Καραγιάννη Θωμά, Γκάνου Αγγαία, οικογ. Οικονόμου Δημητρίου.

Επίσης η οικογ. Ράπη Αγνής χρηματικό ποσό στο

εξωκλήσι της Αγ. Παρασκευής του χωριού μας και η οικογ. Καρβούνη Νικολάου του Παντελή χρηματικό ποσό στο Μοναστήρι του χωριού μας.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή τους ευχαριστεί θερμά.

ΒΡΑΔΕΤΟ

– Στη μνήμη της **Λαμπρινής Κων. Τσουμάνη**, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βραδέτου προσέφερε χρηματικό ποσό στην Εκκλησία Βραδέτου για τις ανάγκες της. Επίσης, ο Άρης Μ. Τσουμάνης από το Κουκούλι, προσέφερε χρηματικό ποσό για τον ίδιο σκοπό.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή τους ευχαριστεί.

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

– Η Σοφία Νουσιάδη, η Αγγελική Δράβαλου, η Γεωργία και ο Λάκης Λαμπράκης προσέφεραν στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Καπεσόβου χρηματικό ποσό στη μνήμη των γονέων τους **Δημητρίου** και **Παρασκευής Νουσιάδη**.

Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ

– Οι οικογένειες Αλεξάνδρας Κουλούρα και Γεωργίου Παπαδοπούλου στη μνήμη του **Κων/νίνου Σιουσιοπούλου** κατέθεσαν χρηματικό ποσό στο Σύλλογο Κ. Πεδινών.

Ο Σύλλογος θερμά ευχαριστεί

– Οι οικογένειες Σπύρου Καπελλίδη, Γεωργίου Καπελλίδη, Βασιλείου Τζιόβα, Αλεξάνδρα Κουλούρα προσέφεραν χρηματικά ποσά στο σύλλογο Κάτω Σουδενών στη μνήμη του **Σταύρου Γιαννόπουλου**.

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ**Ευχαριστήριο**

– Η εκκλησιαστική επιτροπή Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου Φραγκάδων, ευχαριστεί τον **Ιωάννη Καλύθα** για την μικροφωνική εγκατάσταση, εις μνήμην του γαμπρού του **Νικολάου Παντζού**, των γονέων του **Δημητρίου** και **Ελένης Καλύθα**, των αδερφών του και των εξαδελφών του **Μαριέλλας Κατριτζόγλου Βαρκούκη** και **Γεωργίου Παπαθεοδώρου**.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΕΥΡΩ 140

Μαντίας Αντώνης και Ουρανία

ΕΥΡΩ 70

Σιουσιόπουλος Νικόλαος
Μαντέλος Ιωάννης

ΕΥΡΩ 60

Χαρίτος Γεώργιος

ΕΥΡΩ 55

Σουσιόπουλος Αναστάσιος
Καρβούνης Κων/νος
Λαζαρίδης Κων/νος
Παπακοσμά-Δούβλη Κρίνα
Δούβλη-Μπάου Ιφιγένεια
Κωστόπουλος Μιχάλης
Ζινδριλής Μάνθος
Ευθυμίου Αναστάσιος
Παντελή Αλεξάνδρα
Παπακώστας Κων/νος
Καπελίδης Σπύρος
Τζομάκας Δημήτριος
Μπούλτη Χρυσούλα
Τσουμάνης Αναστάσιος
Μυριούνης Σπύρος
Σιουσιόπουλος Διομήδης
Ζωρδούμης Βασίλειος
Ματσόπουλος Νίκος
Παπαβρανούσης Χρήστος
Παπαδιαμάντης Κων/νος
Λέντζαρης Ιωάννης
Τσιμής Μάκης
Σακελλαρίου Κων/νος
Παππά Αλεξάνδρα
Μακρυγιάννης Φίλιππος
Τσουμάνης Λεωνίδα
Μπενέκος Χαρίλαος
Παπαγεωργίου Γεώργιος
Μήγιος Απόστολος

ΕΥΡΩ 50

Καρβούνη Κλεοπάτρα
Βίκος Ντίνος
Λαδιάς Δημήτριος
Παπαδημητρίου Ευάγγελος
Τζομάκας ΔημήτριοςΝερό Ζαγόρι «ΧΗΤΟΣ»
Καρυπίδης Δημήτριος
Σβώλου Ασπασία
Τζούφης Στέφανος
του Χριστοδούλου
Κατσαδήμας Κων/νος
Λεπίδα Άννα
Γεννάδιος Δημήτριος
Ζηκοπούλου Άρτεμη

ΕΥΡΩ 45

Κάτσιος Οδυσσεάς

ΕΥΡΩ 40

Ζώης Άρης
Πανταζής Λεωνίδα
Τζαμπούρα Χαρίκλεια
Δόση Κλεοπάτρα
Παπανικολάου Παναγιώτης
Θεοδοσίου Ευγενούλα
Αρβανίτη Όλγα
Αρβανίτη Σωτηρία
Δάνου Ευγενία
Καμτσίκια Μαριγώ
Ιωαννίδου Καίτη

ΕΥΡΩ 35

Φαρμάκη Παρασκευή
Καψάλης Αλέκος
Τζαλαβράς Ιωάννης
Μάνθου Τούλα
Ζησιάδου Ανδρονίκη
Βασδέκης Κων/νος
Μπότσιου-Σαχρόνη
Καραμπάς Βασίλειος
Θάνος Βασίλειος
Κοντούρης Ιωάννης
Καψάλης Κων/νος
Ιωαννίδης Θεόδωρος
Τάτση Ευαγγελία
Στεργίου Δήμητρα
Μυλωνά Περσεφόνη
Γέπης Παύλος
Καρβούνη Γεωργία
Καραβίδας Νίκος
Παπαστεφάνου Περσεφόνη
Μίσιος Κω/νος
Μότση Φρειδερίκη

ΕΥΡΩ 30

Σαουνάτσου Μαργαρίτα
Στρούλιας Αντώνης
Λάππας Κων/νος
Κωνσταντής Απόστολος
Σκλάβης Ηρακλής
Τόλη Μαρίνα
Καψάλη-Βερτόδουλου Ιουλία

ΕΥΡΩ 25

Μανδαλά Αριάδνη
Γιώτη Αρσινόη

ΕΥΡΩ 20

Μουτσοπούλου Άννα
Βαζάκα Αγγελική
Βαζάκας Ιωάννης
Ιωαννίδου Όλγα
Στεργίου Νίκος
Στεργίου Βασίλειος
Θεοχάρους Φρίξος
Λάπα-Σιάκα Γαλάτεια
Παπάζογλου Σάββας
Μυριούνη Κλεοπάτρα
Ιωαννίδης Δημήτριος
Ματσούλη Αμαλία
Ματσούλη-Αναγνωστοπούλου
Ιωάννα
Πετράκης Σπυρίδων
Τζιόβα-Καλομοίρου Ιωάννα
Τζιόβας Ελευθέριος
Τσίλης Αριστομένης
Μπαρκάς Αθανάσιος
Βασδέκης Όμηρος
Γκιώκα-Πεταλά Καλλιόπη
Καψάλη-Τριανταφυλλίδου
Βασιλική
Παπαγιαννόπουλος Δημήτριος
Χουλιάρης Φάνης
Ζήσης Ιωάννης
Ανδρώνης Ιπποκράτης
Παγιάτη Βιλελμίνη
Τσολακίδη Ισαβέλλα
Στάρρα Μαγδαληνή
Τσουμάνης Γεώργιος
Παπακωστιδής Γεώργιος
Καψάλη-Βερτόδουλου Αγγελική

ΕΥΡΩ 15

Μάρκος Δημήτριος

το ΖΑΓΟΡΙ μας

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978
★

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΙΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΞΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
★

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΚΕΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Επίτιμος Πρόεδρος

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Πρόεδρος

ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Α' Αντιπρόεδρος

ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΛΥ

Β' Αντιπρόεδρος

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ

Γεν. Γραμματέας

ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ταμίας

ΖΑΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Έφορος Εκδηλώσεων

ΣΤΟΥΚΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Μέλος

Αριστίνδην μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ-ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Εξελεγκτική Επιτροπή

ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Πρόεδρος

ΚΑΨΑΛΗΣ ΦΩΚΙΩΝ

ΚΟΜΠΑΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Μέλη

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44

και στο Μυροπολείο

ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ

Λόρδου Βύρωνος 21

Τηλ. 26510 26266

Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού 20 ΕΥΡΩ

Ευρώπης 40 ΕΥΡΩ

Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ:

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμμένη)

Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845

Ιωάννινα 454 44

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

- Ανώνυμος φίλος 400 ευρώ.

- Μουτσόπουλος Αδαμάντιος 50 ευρώ.

- Ζώης Άρης 60 ευρώ.

- Η οικογένεια Μιχαήλ Κομπάρου αντί στεφάνου προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 20 ευρώ στη μνήμη της **Ευδοξίας Μπίκου-Σκόρδα**.

Η συντακτική επιτροπή ευχαριστεί όλους για τις προσφορές τους, ιδιαίτερα τον ανώνυμο φίλο, που επί σειρά ετών στηρίζει απλόχερα το περιοδικό μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΕΚΚΛΗΣΗ
ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

Το Περιοδικό μας στα τριάντα τόσα χρόνια της ζωής του, για πρώτη φορά αντιμετωπίζει οικονομικό πρόβλημα λόγω της γενικής οικονομικής δυσπραγίας, που αναπόφευκτα σαν αποτέλεσμα είχε και την αύξηση των λειτουργικών εξόδων της έκδοσής του.

Έτσι, όπως κάθε χρόνο και φέτος στα τελευταία τεύχη του Περιοδικού όσοι οφείλουν τη συνδρομή δύο ετών και άνω θα λάβουν σχετική υπενθύμιση. Ζητούμε συγγνώμη, αλλά όπως γνωρίζετε το Περιοδικό κυκλοφορεί αποκλειστικά με τη στήριξη των συνδρομητών του. Οι δε ατλήρωτες συνδρομές φτάνουν το ποσό των 10.000 Ε.

Γι' αυτό:

Κάνουμε έκκληση προς όλους όσους έχουν την οικονομική δυνατότητα ανάλογα με αυτήν να συνδράμουν στην απρόσκοπτη έκδοση του Περιοδικού, καταθέτοντας μια **έκτακτη εισφορά**, έτσι ώστε να συνεχίσει την αναντικατάστατη προσφορά του στη στήριξη και προβολή του Ζαγοριού μας στους χαλεπούς καιρούς που βιώνει.

Το Δ.Σ. της ΙΛΕΖ και η Συντακτική Επιτροπή του Περιοδικού